

Institutul de Antropologie
 "Francisc J. Rainer"
 Intraire Nr. 853
 Iesire
 Zi 28 Luna 11 An 2019

INSTITUTUL DE ANTROPOLOGIE "FRANCISC I. RAINER" AL ACADEMIEI ROMÂNE

PLAN DE CERCETARE PE ANUL 2020

Cuprins

Program 1: Structura antropologică a populațiilor istorice și preistorice de pe teritoriul României. Paleoantropologie. 2

Proiect 1: Cercetări bioarheologice privind populațiile umane vechi din spațiul est-carpatic (neolitic – perioada modernă). 2

Proiectul 2: Contribuții la studiul pluralității valorilor în societatea deschisă..... 11

Proiectul 3: „Adaptare și migrație în studiul populațiilor preistorice și istorice de pe teritoriul României”..... 21

PROGRAM 2: „Structura antropologică a populațiilor actuale de pe teritoriul României”- antropologie bio-psiho-medicală..... 29

Program 1: Structura antropologică a populațiilor istorice și preistorice de pe teritoriul României. Paleoantropologie.

Proiect 1: Cercetări bioarheologice privind populațiile umane vechi din spațiul est-carpatic (neolitic – perioada modernă).

COORDONATOR: dr. Angela Simalcsik, cercetător științific gradul III

COLECTIVUL DE CERCETARE:

- Dr. habil. Luminița Bejenaru, cercetător științific gradul II;
- Dr. Angela Simalcsik, cercetător științific gradul III;
- Dr. Vasilica Monica Groza, cercetător științific gradul III
- Dr. Robert Daniel Simalcsik, cercetător științific gradul III;
- Drd. Ozana-Maria Petraru, asistent de cercetare;
- Dr. Mariana Popovici, cercetător științific;
- Elena Plugariu, referent de specialitate.

COLABORATORI din țară:

- Dr. Dan Aparaschivei (Institutul de Arheologie , ARFI);
- Drd. Bobi Apăvăloaiei (Centrul de Istorie și Civilizație Europeană, ARFI);
- Dr. Ludmila Bacumenco-Pîrnău (Institutul de Arheologie, ARFI);
- Dr. Dumitru Boghian (Universitatea “Ștefan cel Mare” Suceava);
- Dr. George Bodi (Institutul de Arheologie, ARFI);
- Dr. Stela Cheptea (Centrul de Istorie și Civilizație Europeană, ARFI);
- Dr. Vasile Diaconu (Muzeul de Istorie și Etnografie din Tg. Neamț);
- Dr. Alin Frînculeasa (Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova);
- Drd. Daniel Garvăn (Muzeul Județean Buzău);
- Dr. George Dan Hânceanu (Muzeul de Istorie Roman);
- Dr. Raluca Kogălniceanu (Institutul de Arheologie “Vasile Pârvan” București);
- Dr. Andrei Lobiuc (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași).
- Dr. Virgil Mihăilescu-Bîrliba (Institutul de Arheologie, ARFI);
- Dr. Anca Narcisa Neagu (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași);
- Dr. Mircea Nicoară (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași);
- dr. Simina Stanc (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași);
- Drd. Gabriel Stăicuț (Muzeul Județean Buzău);
- Dr. Felix-Adrian Tencariu (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași);
- Dr. Senica Țurcanu (Complexul Muzeal Național „Moldova”);
- Dr. Mădălin Văleanu (Complexul Muzeal Național „Moldova”);
- Drd. Anca Zamfiroi (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași).

COLABORATORI din străinătate:

- Prof. Ron Pinhasi (UCD Earth Institute and School of Archaeology, University College Dublin, Ireland);
- Dr. Wolfgang Haak, Prof. Dr. Philipp Stockhammer (Max Planck Institute for the Science of Human History, Department Archaeogenetics);
- Prof. Martin B. Richards, Prof. Jane Owen-Lynch (Department of Biological and Geographical Sciences, School of Applied Sciences, University of Huddersfield);
- Dr. Vlad Vornic (Agenția Națională Arheologică din Republica Moldova);
- Dr. Octavian Munteanu (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Republica Moldova);
- Dr. Ion Tentiuc ((Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Republica Moldova);
- Prof. dr. habil. Sergiu Musteață (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Republica Moldova);
- Drd. Ion Ciobanu (Agenția Națională Arheologică din Republica Moldova);
- Drd. Sergiu Popovici (Agenția Națională Arheologică din Republica Moldova);
- arheolog Valeriu Bubulici (Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Republica Moldova).

SCOPUL PROIECTULUI:

Stabilirea profilului paleoantropologic, paleodemografic, paleopatologic și paleoeconomic la populațiile vechi, pe baza descoperirilor din situri arheologice din spațiul est-carpatic, datate din neolitic până în epoca modernă; abordarea sincronică și diacronică a datelor. Reconstituirea relațiilor dintre om și lumea animală din perspectivă economică, culturală și culturală. Evaluarea prin noi metode, de paleohistologie și morfometrie geometrică, a unor biomarkeri și bioindicatori de paleopatologie, tafonomie, paleodieta, tendințe evolutive, etc.

OBIECTIVE:

1. Analiza și reevaluarea colecțiilor osteologice umane provenite din descoperiri vechi și recente atribuite perioadelor preistorice, protoistorice, istorice și moderne; inventarierea și trierea materialului osteologic; estimarea vârstei și a sexului, analiza biometrică, morfoscopică și tipologică; stabilirea profilului demografic și social în comunitățile studiate; analiza paleopatologică și tafonomică a osemintelor umane; corelarea datelor cu cele înregistrate pentru alte serii scheletice sincrone, în contextul diversificării noilor metode de analiză paleoantropologică.
2. Analiza eșantioanelor arheozoologice provenite din situri preistorice, protoistorice și istorice; identificarea resurselor animale, evaluarea importanței lor în cadrul economiei comunităților studiate; estimarea strategiilor de exploatare a resurselor animale în cadrul așezărilor, utilizând profilurile de vârstă la sacrificarea animalelor, raportul între sexe, reprezentarea părților corporale și caracteristicile tehnicilor de măcelărie; estimarea unor caracteristici adaptative în strategia de subsistență; corelarea și integrarea rezultatelor cu alte date privind relațiile omului cu lumea animală în comunitățile studiate.
3. Studiul morfometric al unor elemente scheletice și dentare; studiul macrouzării/microuzării dentare prin intermediul stereomicroscopiei/microscopiei electronice cu baleiaj (SEM); analiza imagistică a micrografilor și interpretarea statistică a datelor; studiul paleohistologic și/sau tafonomic al unor resturi umane; identificarea și analiza unor modificări ale țesutului osos asociate cu anumite tipuri de alimentație; studiul paleohistologic al unor patologii osoase și dentare.

4. Identificarea variabilității fenotipice la nivelul dentiției și al unor elemente osoase prin folosirea tehnicilor de morfometrie geometrică: preluare imagini 2D, analiză morfo-geometrică și interpretarea rezultatelor în context arheologic și antropologic. Studiul formei craniene și al formei dinților umani – biomarkeri în diferențierea sexuală și a unor tipologii umane.
5. Valorificarea rezultatelor prin comunicări la manifestări științifice naționale și internaționale și publicare în reviste de specialitate din țară și străinătate.

STADIUL ACTUAL AL CUNOȘTINTELOR ÎN DOMENIU:

- Cercetările arheologice desfășurate în ultimele decenii au scos la lumină numeroase schelete umane provenite din situri preistorice, protoistorice și istorice. Reanaliza antropologică a colecțiilor păstrate în depozitele osteologice, dar și studiul osemintelor descoperite relativ recent pot aduce noi date despre profilul demografic, ritul funerar, starea de sănătate, alimentația, ocupațiile sau obiceiurile cotidiene ale membrilor comunităților umane dispărute, toate variind în funcție de condițiile mediului extern – fizic, economic și cultural.
- Un număr semnificativ de resturi faunistice au fost descoperite în ultimii ani, în diferite tipuri de situri arheologice preistorice, protoistorice și istorice, reflectând în principal utilizarea animalelor în alimentație și în diferite ritualuri.
- Prin studiile paleohistologice pot fi identificate fragmentele osoase umane prin metoda histomorfometriei osoase, se poate determina vârsta la deces prin histometria osteoanelor, se pot analiza striurile de la nivelul cementului sau striurile lui Retzius de la nivelul smalțului. Analiza unor boli din trecut se poate face prin identificarea modificărilor morfo-structurale ale trabeculelor și lamelelor osoase. Determinarea tipului de alimentație este posibilă prin identificarea osteoanelor de tip II (revers), a osteoanelor fluorescente ca rezultat al bioacumulării tetraciclinei, osteoanelor și a microuzării dentare și identificarea procesului de diagenază.
- Tehnicile de morfometrie geometrică sunt folosite la scară largă pentru a studia variabilitatea formei, corelata cu procesele evolutive și biologice. În domeniul antropologiei, tehnicile de morfometrie geometrică au o mare aplicabilitate în tematici de integrarea morfologică, modularitate, analize comparative filogenetice, studii de asimetrie, variabilitate intra și interpopulațională, paleodietă, biomecanică, migrații și evoluție umană. Prin această abordare, grilele de deformare sunt folosite pentru a capta diferențele și modificările formei morfologice. Avantaje: vizualizarea intuitivă a diferențelor de formă, cuantificarea caracteristicilor dificil de captat cu abordări convenționale.

REZULTATE SCANTATE:

- Studiile întreprinse pe resturile scheletice umane descoperite recent în situri preistorice, protoistorice, istorice și moderne, dar și cele realizate pe oseminte păstrate în colecții vor contribui la întregirea cunoștințelor privind comunitățile care au viețuit în spațiul est-carpatic. O comparație cu alte serii scheletice sincrone ne va ajuta să conturăm ipoteze privind particularități, dar și similitudini în ceea ce privește structura antropologică a comunităților dispărute ritul / ritualul funerar etc..
- Prin analiza resturilor faunistice descoperite în diferite tipuri de situri arheologice se vor cunoaște resursele animale utilizate în economia, cu precădere alimentară, a respectivelor comunități. De asemenea, vor fi evaluate relațiile omului cu lumea animală în diferite contexte culturale, va fi evidențiată diversitatea consumatorilor în funcție de factorul cultural,

etnic și geografic. Rezultatele vor fi integrate în reconstituirea plurivalentă a modului de trai pentru civilizațiile preistorice.

- Prin analiza morfometrică și paleohistologică la nivelul unor serii scheletice umane descoperite în situri arheologice de la est de Carpați se va contribui la cunoașterea variabilității fenotipice a populațiilor umane, se vor completa informațiile privind tipurile de alimentație și se vor evidenția modificări microstructurale în cazul unor patologii. Rezultatele vor fi integrate în reconstituirea plurivalentă a modului de trai pentru civilizațiile vechi de la est de Carpați.

MODUL DE VALORIFICARE A REZULTATELOR:

Rezultatele obținute vor fi prezentate sub formă de comunicări și/sau postere la manifestări științifice naționale și internaționale; articolele științifice vor fi publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate.

DURATA: 24 luni (cu posibilitate de prelungire)

BIBLIOGRAFIE:

- Acsádi G., Nemeskéry J. 1970, *History of Human Life Span and Mortality*, Budapest, 1970.
- Adams D. C., Rohlf F. J., Slice D. E. 2004. Geometric Morphometrics: Ten Years of Progress Following the 'Revolution'. *Italian Journal of Zoology*. 71: 5–16.
- Agulnicov S.M., E. Mistreanu, Cercetările de salvare la tumulul de lângă s. Brînzanii Noi (r-nul Telenești), *Arheologia Preventivă în Republica Moldova*, I, 1-2, 2014, p. 43-54.
- Agulnicov S.M., E. Mistreanu, S. Popovici, Cercetări de salvare la tumulul de la Rogojeni, r-nul Șoldănești, *Arheologia Preventivă în Republica Moldova*, I, 1-2, 2014, p. 35-42.
- Assis, S., Santos, A., L., Keenleyside, A., 2016. Paleohistology and the study of human remains: past, present and future approaches. *Revista Argentina De Antropología Biológica*, 18 (2):1-17. doi:10.17139/raab.2016.0018.02.02.
- Bernert Zs., Évinger S., Hajdu T. 2007, New data on the biological age estimation of children using bone measurements based on historical populations from Carpathian Basin, *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* 99, 2007, 199-206.
- Bookstein F. L., Slice D. E.; Gunz P., Mitteroecker P. 2004. Anthropology Takes Control of Morphometrics, *Collegium Antropologicum*. 2 (28): 121–132.
- Botezatu D., Ștefănescu GH., 1970. Contribuții la studiul antropologic al populației feudale timpurii din Moldova din sec. XIII e.n., *Studii și cercetări de antropologie*, 7, 1, p. 13-18.
- Brothwell D.R, *Digging up bones*, 3rd Edition, Ithaca, New York, 1981.
- Buikstra J.E., Uberlaker D.H. 1994, Standards for data collection from human skeletal remains, *Arkansas Archaeological Survey Research Series* 44, Fayetteville, 1994.
- Cantemir P., Botezatu D., 1995. Considerații antropologice asupra materialelor osteologice medievale de la Siret, *Arheologia Moldovei*, XVIII, p. 251-262.
- Capasso, L., D'Anastasio, R., Guarnieri, S., Viciano, J., Mariggiò, M., 2017. Bone natural autofluorescence and confocal laser scanning microscopy: Preliminary results of a novel useful tool to distinguish between forensic and ancient human skeletal remains. *Forensic Science International*, 272: 87–96.
- Ciobanu I., S. Agulnicov, Investigațiile arheologice de la Crihana Veche. Rezultatele campaniei 2015, *Arheologia Preventivă în Republica Moldova*, III, 2016, p. 45-60.

- Ciobanu I., V. Vornic, S. Agulnicov, I. Noroc, Tumulul 1 de la Ciurnai (com. Vinogradovca, r-nul Taraclia). Date preliminare, *Arheologia Preventivă în Republica Moldova*, III, 2016, p. 29-44.
- Crowder, C., Stout, S., 2011. *Bone Histology: An Anthropological Perspective*. Boca Raton, CRC Press, 410p.
- Dumitroaia Gh., 2001. Considerații asupra culturii Costișa – Komarov de pe teritoriul Moldovei. Volumul *Cultura Costișa în contextul epocii bronzului din România* (coord. Valeriu Cavruc și Gh. Dumitroaia), Piatra-Neamț, p. 13-22.
- Ferembach D., Schwidetzky I., Stloukal M. 1979, Recommendation pour déterminer l'âge et le sexe sur le squelette, *Bull. et Mem. de la Soc. Anthropol. de Paris*, 6, sér XIII, 1, 7-45.
- Fiorenza, L., Benazzi, S., Viola, B., Kullmer, O., Schrenk, F., 2011. Relationship Between Cusp Size and Occlusal Wear Pattern in Neanderthal and Homo sapiens First Maxillary Molars. *The Anatomical Record*, 294:453–461.
- Haimovici S., Sur la faune des stations de la culture "Noua" de la Moldavie. Actes du II-e Congrès international de thracologie (1976), Part. III (1976) 1980, p. 407-411.
- Haloï, A., 2015. Application of Electron Microscope Technique in Anthropological Research: A Review. *Anthropologist*, 21(1,2): 331-340.
- Hohlov A.A., *Paleoantropologhia pograncia lesostepi i stepi Volgo-Uralia v epohi neolita-bronzi*, Avtoreferat disertatii na soiskanie ucennoi stepeni candidata istoriceskih nauk, Institut Etnologhii i Antropologhii imeni N.N. Mikluho-Maklaia Rossiiskoi Akademii Nauk, Moskva, 1998
- Hoppa r.D., Vaupel J.W., 2002. *Paleodemography. Age distributions from skeletal samples*. Cambridge Studies in Biological and Evolutionary Anthropology. Cambridge University Press.
- Kaur, P., Astekar, M., Singh, J., Arora, K., S., Bhalla, G., 2015. Estimation of age based on tooth cementum annulations: A comparative study using light, polarized, and phase contrast microscopy. *Journal of Forensic Dental Sciences*, 7(3): 215-221.
- Larsen C.S. 1997, *Bioarchaeology-interpreting behavior from the human skeleton*, Cambridge Studies in Biological Anthropology 21, Cambridge, 1997.
- Lee U., I., Jung, G., U., Choi, S., G., Kim, Y., S., 2014. Anthropological Age Estimation with Bone Histomorphometry from the Human Clavicle. *Anthropologist*, 17(3): 929-936.
- Manzura I., E. Sava, Interacțiuni "est-vest" reflectate în culturile eneolitice și ale epocii bronzului în zona de nord-vest a M. Negre (Schiță cultural-istorică), *Memoria Antiquitatis*, 19, 1994, p. 143-189.
- Mann R.W., D.R. Hunt 2005, *Photographic regional atlas of bone disease*, Springfield, 2005.
- Martin R., *Lehrbuch der Anthropologie in systematische Darstellung*, Gustav Fischer Verlag, Jena, 1914.
- Martínez-Maza, C., Rosas, A., García-Vargas, S., 2006. Bone Paleohistology and Human Evolution. *Journal of Anthropological Sciences*, Vol. 84, 33-52.
- Necrasov O., M. Cristescu, S. Antoniu, Studiul antropologic al scheletelor descoperite în necropola de la Smeeni aparținând eneoliticului și vârstei bronzului, *Studii și Cercetări de Antropologie*, I, 1, 1964, p. 13-31.
- Ortner D.J 2003, *Identification of pathological conditions in human skeletal remains*, San Diego, 2004.
- Perianu M., 1989. Privire antropologică asupra unor tumuli din epoca bronzului de la Cotârgaci (comuna Roma, județul Suceava). *Hierasus*, VII-VIII, p. 147-156.

- Popovici S., I. Ciobanu, S. Agulnicov, I. Noroc, Tumulul 8 de la Cimișlia. Considerații preliminare, *Arheologia Preventivă în Republica Moldova*, III, 2016, p. 19-28.
- Sava E. N., 1992, Kul'tura mnogovalikovoj keramiki Dnestrovskvo - Prut'skogo mezhdureč'ja. Po materialam pogrebal'nogo obrjada, Știința, Kishinev, 1992.
- Schaefer Maureen, Black Sue, Scheuer Louise 2009, *Juvenile osteology: a laboratory and field manual*, San Diego, 2009.
- Schepeli K.A., Naselenie basseina Severskogo Dontza v epohu eneolita – bronzi po antropologicheskim dannim, Avtoreferat dissertatzii na soiskanie uchionoi stepeni kandidata istoricheskikh nauk, Kyiv, 1985
- Scheuer Louise, Black Sue 2004, *The juvenile skeleton*, London-San Diego, 2004.
- Schultz, M., 2001. Paleohistopathology of Bone: A New Approach to the Study of Ancient Diseases. *Yearbook Of Physical Anthropology*, 44:106–147.
- Slice D. E. 2007. Geometric Morphometrics. *Annual Review of Anthropology*. 36 (1): 261–81.
- Ubelaker D. H., 1978. *Human skeletal remains. Excavation, Analysis, Interpretation*, Aldine Publishing Company, Chicago.
- Ursulescu N., D. Popovici, 1987. Contribuții la cunoașterea ritului funerar din epoca bronzului mijlociu în nordul Moldovei. *SCIIVA*, 38, 1, p. 72-76.
- Vornic V., Sula M., 2016, Descoperirile din situl Costești-Gârlea sau cum arăta spațiul românesc în timpul invaziilor mongole.
- White T.D. 1991, *Human osteology*, San Diego, 1991.
- White T.D., Folkens P.A. 2005, *The human bone manual*, Academic Press, 2005.
- Zinevici G.P., Craniologhiceskie materialii epohi eneolita-bronzi v Severo-Zapadnom Pricernomorie, *Materialii po Arheologii Severnogo Pricernomoria*, 6, 1970, p. 156-167

SELECȚIE DE LUCRĂRI PUBLICATE ÎN TEMATICĂ DE MEMBRII COLECTIVULUI:

- Bacumenco-Pîrnau L., Bejenaru L., 2018, Daily life objects of bone and antler in the towns of Medieval Moldavia. Case study: Old Orhei (Republic of Moldova). *Quaternary International*, 472 (A): 160-167.
- Bejenaru L., Bodi G., Stanc S., Danu M., 2018, Middle Holocene subsistence east of the Romanian Carpathians: Bioarchaeological data from the Chalcolithic site of Poduri-Dealul Ghindaru. *The Holocene*, 28 (10): 1653-1666.
- Bejenaru L., 2009, *Archaeozoological Approach to Medieval Moldavia*, British Archaeological Reports, Archaeopress, Oxford, England.
- Boghian D., Enea S.C., Simalsik A., Groza V.M., Ignătescu S., Descoperirile funerare de la Costâna-Imaș (com. Todirești, jud. Suceava, România). Probleme privind încadrarea cultural-cronologică și ritul funerar. Volum colectiv omagial dedicat aniversării arheologului Oleg Levițchii, editat de Academia de Științe a Moldovei, 2016. Coordonatori: Sîrbu L., Telnov N., Ciobanu L., Sîrbu Gh., Kașuba M., Chișinău 2016, p. 114-140.
- Ceban I., Simalsik A., Bejenaru L., Investigații pluridisciplinare privind tumulul 7 de la Crihana Veche (raionul Cahul). În: *Akados*, 40, 2016 (1), 130-141. BDI: VINITI Database, DOAJ.
- Diaconu V., Hânceanu G., Simalsik A., Danu M., Un grup de morminte din Epoca Bronzului descoperite la Roman-Arhipiscopie. Abordări pluridisciplinare. În: *Arheologia Moldovei*, XXXIX, 2016 (sub tipar). BDI: AWOL.

- Frînculeasa Alin, Simalcsik Angela, Preda Bianca, Garvăn Daniel, Smeeni-Movila Mare: monografia unui sit arheologic regăsit. Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2017. ISBN 978-606-537-376-1.
- Groza V.M., 2013. Anthropological research on the urban population inhabiting the city of Iași during the medieval period. The 17th century necropolis located on the eastern side of "Curtea Domnească", *Memoirs of the Scientific Sections of the Romanian Academy*, XXXVI, Editura Academiei Române, București, ISSN: 1224-1407, ISBN: 978-973-27-1551-2, 973-27-0072, p. 81-96.
- Groza V.M., Simalcsik A., Bejenaru L., Simalcsik R., 2014. Osteopathies in the population of old Iași City (Romania): the necropolis of the "Banu" Church, 16th-19th centuries. *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, s. Biologie animală, Tom LX, B+ (BDI), p.91-104.
- Groza V.M, Simalcsik A., Bejenaru L., 2014. Odontopathies in the population of old Iași City (Romania): the necropolis of the "Banu" Church, 16th-19th centuries. *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tom LX, B+ (BDI), 105-114.
- Groza V. M., Simalcsik A., Bejenaru L., 2015. Medieval necropolis (XIVth-XVth centuries) of Piatra Neamț – Dărmănești. Anthropological report for 2012 campaign. *Analele Științifice ale Universității „Al. I. Cuza” Iași*, s. Biologie animală, LXI, pp. 55-88 (Thomson Reuters Master Journal List Zoological Record, INDEX Copernicus).
- Groza V.-M., Petraru O.-M., Bejenaru L., 2018, Pathologies and abnormalities discovered in the skeletal sample from Aroneanu Monastery necropolis, 16th-19th centuries (Iași County, Romania). *Memoirs of the Scientific Sections of the Romanian Academy*, XLI: 69-86.
- Groza V.-M., Petraru O.-M, Bejenaru L., 2018, Medieval necropolis of Aroneanu Monastery (Iași County, Romania): skeletons of children and adolescents. *Annuaire Roumaine d'Anthropologie*, 55 : 55-68.
- Kogălniceanu R., Simalcsik A., *Cernavodă-Columbia D puzzle: the complex of skulls*, *Materiale și Cercetări Arheologice*, XIV, 2018, p. 33-75.
- Miu G., Botezatu D., Groza V.M., 2010. Preliminary demographic aspects on the IXth - Xth century population from the intra-carpethian space (the Alba Iulia Necropole). In *Memoriile Secțiilor Științifice ale Academiei Române*, XXXII, p. 121-128.
- Petraru O.M., Groza V.M., Bejenaru L., 2018. Dental macrowear as marker of diet: considerations on the skeletal sample from 17th century necropolis of Iași (Iași County, Romania). *Annuaire Roumaine d'Anthropologie*, 55, p: 45-54.
- Simalcsik A., V. M. Groza, R. D. Simalcsik, 2014. The anthropological analysis of the skeleton discovered in Suceava-Câmpul Șanțurilor-strada Parcului, during the Middle Bronze Age, Komariv (Komarow) Culture. *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, s. Biologie animală, LX, 2014, p. 59-75.
- Simalcsik A., B. P. Niculică. Anthropological research of the Komariv type (Middle Bronze Age) tumular cemetery, at Adâncata (Suceava County, Romania). *Proceedings of the International Symposium on Funerary Anthropology*. BAR International Series 2410, Oxford Archaeopress, 2012, p. 119-133.
- Simalcsik A., R. D. Simalcsik, Anthropological analysis of the human osteological remains discovered in the tumular cemetery from Cernavodă-A2 highway (tumuli nos. 7, 7A, 7B). *Thraco-Dacica*, IV-V (XXVII-XXVIII), 2012-2013, p. 5-32.

- Simalcsik Angela, Simalcsik Robert Daniel, *The disturbed sarmatian graves from Medeleni-Ungheni. Palaeoanthropological data*, Memoirs of the Scientific Sections of the Romanian Academy, XLI, 2018, p. 47-68.
- Simalcsik Angela, *New cases of symbolic trepanation from the Medieval Period discovered in the space between Pruth and Dniester*, ANASTASIS. Research in Medieval Culture and Art, vol. V, no. 1, may 2018, p. 146-172.
- Simalcsik Angela, *Deformația craniană intenționată în comunitățile sarmatice*, in Acta Musei Tutovensius, XIV, 2018, 91-106.
- Simalcsik Robert Daniel, *Typological, Synchronic and Diachronic Analogies from the Medieval Period in Săbăoani locality, Neamț county, Romania*. ANASTASIS. Research in Medieval Culture and Art, vol. V, no. 2, 2018.

Programul 1 Proiectul 1: Cercetări bioarheologice privind populațiile umane vechi din spațiul est-carpatic (neolitic – perioada modernă). Coordonator: dr. Angela Simalcsik, cercetător științific gradul III		
Trimestrul I	1. Curățarea materialului osteologic uman, reconstituirea părților scheletice. Categorisirea resturilor. 2. Identificarea anatomică, taxonomică și tafonomică a resturilor faunistice. Cuantificarea resturilor. 3. Prelevarea probelor și pregătirea acestora pentru studiu. Studiul morfometric al unor elemente scheletice și dentare umane.	Colectiv: - Dr. habil. Luminița Bejenaru , cercetător științific gradul II; - Dr. Angela Simalcsik , cercetător științific gradul III; - Dr. Vasilica Monica Groza , cercetător științific gradul III - Dr. Robert Daniel Simalcsik , cercetător științific gradul III; - Drd. Ozana-Maria Petraru , asistent de cercetare; - Dr. Mariana Popovici , cercetător științific; - Elena Plugariu , referent de specialitate.
Trimestrul II	4. Determinarea sexului și estimarea vârstei la deces la resturile umane. Prelevarea măsurătorilor și a observațiilor morfoscopice. 5. Estimarea vârstei pe baza dentiției și a scheletului postcefalic la resturile faunistice. Determinarea sexului. Analiza urmelor de tranșare și reconstituirea tehnicii de măcelărie la resturile faunistice. 6. Aplicarea protocolului de lucru pentru studiul micro-uzurii dentare prin intermediul microscopiei electronice cu baleiaj. Examinarea în scanning a suprafețelor standardizate pentru studiul micro-uzurii dentare și efectuarea micrografii lor. Analiza imagistică a micrografii lor și interpretarea statistică.	
Trimestrul III	7. Identificarea anomaliilor și patologiilor osoase. Aprecierea stării de sănătate și analiza indicatorilor ocupaționali la resturile umane. 8. Dimensionarea standardizată a resturilor faunistice. Prelucrarea statistică a datelor osteometrice. Identificarea și interpretarea patologiilor scheletice. 9. Analiza resturilor umane: microscopie și morfometrie.	
Trimestrul IV	10. Interpretarea rezultatelor în contextul datelor existente pentru alte populații sincrone din România. 11. Analiza integrată a rezultatelor paleoantropologice, arheozoologice și arheologice. 12. Analiza integrată a rezultatelor morfometrice, paleohistologice, paleoantropologice, arheozoologice. 13. Elaborarea articolelor și comunicarea/publicarea acestora.	

15 noiembrie 2019

Coordonator,
Acad. CONSTANTIN TOMA

Program 1: Structura antropologică a populațiilor istorice și preistorice de pe teritoriul României. Paleoantropologie.

Proiectul 2: Contribuții la studiul pluralității valorilor în societatea deschisă

Colectivul de cercetare:

Dr. Valentin-Veron Toma, CȘ II – șef compartiment

Dr. Gheorghică Geana, CS I

Dr. Matei Stircea-Craciun, CS I

Dr. Stefan Dorondel, CS I

Dr. Leasevici Nicolae, CS III

Dr. Stoiciu Gabriel, CS III

Dr. Ion alexandra, CS III

Mircea Ș. Ciuhuța, CS

Problema de cercetare și contextul actual.

Reformele neoliberale, adoptate în ultimele trei decenii în țările vestice (SUA, Canada, Australia) precum și în țările membre ale UE, duc la schimbări majore ale sistemelor de sănătate naționale. Dacă în state precum SUA sau Canada neoliberalismul se împletește cu o viziune multiculturală cu privire la populațiile naționale respective, în UE lucrurile nu prezintă aceeași convergență. Încă statele-națiune, care compun UE, discută aprins pe marginea problemei dacă populațiile lor sunt omogene sau heterogene cultural și care trebuie să fie atitudinea față de noii veniți aduși de valul migrator din ultimii ani: tolerare a diferențelor culturale sau, pur și simplu, asimilare. Sensibilitatea față de impactul culturii asupra serviciilor de sănătate este mult mai redusă în Europa, comparativ cu țările nord-americane.

În ceea ce privește situația României, ea este mai specială dat fiind că ea, la nivelul politicilor oficiale, ignoră în continuare rolul culturii în sănătate și nu participă la eforturile depuse de celelalte țări în clarificarea modului în care cultura definește astăzi câmpul sănătății la toate nivelurile (individual, organizațional, național, transnațional). Prin inițierea procesului de aderare la UE, România a cunoscut mai multe faze de evaluare și monitorizare de către Comisia Europeană.

Problema schimbărilor climatice este una esențială a zilelor noastre. Antropologia socio-culturală a descoperit mai târziu faptul că poate contribui cu analize pe acest subiect. Una dintre multele măsuri de policy care se iau acum la nivel global este renaturarea zonelor care au fost distruse de acțiunea umană în ultimul secol. Aceste proiecte de multe ori ignoră faptul că omul este parte a naturii și nu opus ei (distincția Natură-Cultură). Antropologia poate să asigure această înțelegere și poate să analizeze maniera în care proiectele de renaturare sunt făcute și chiar să propună soluții noi bazate pe studiul cunoașterii locale.

În varietatea tematica pe care o abordează, științele sociale rezerva un loc important „coeziunii sociale” și modului în care aceasta este exprimată atât în planul culturii spirituale cât și a celei materiale. Schimburile de idei și experiența ce au loc în cadrul diferitelor forme de comunitate în care societatea umană se grupează au fost evidențiate și analizate într-o multitudine de lucrări de specialitate. Fie că vorbim despre o comunitate rurală sau despre una on-line, despre

obiecte ce marcheaza traditii seculare sau despre produse efemere absorbite in fugalitatea comportamentului de consum al omului modern, putem identifica substratul valoric peren al necesitatii umane de a construi identitati colective.

Plasand cercetarea la intersectia antropologiei si a istoriei stiintei, scopul este acela de a folosi corpurile ca pretext pentru a privi activitatea stiintifica dintr-o perspectiva antropologica, a pune la indoiala aparenta ei obiectivitate si a ridica probleme de natura etica. Pornind de la istoricul disciplinei, imi propun sa deschid discutia despre practicile de colectionare, studiere si expunere a corpului uman catre aspecte care tin de problemele si provocarile acestor practici in contextul sec. XXI.

Obiective

Studiile de tip calitativ care vor fi întreprinse vor avea ca scop identificarea **contextelor culturale** ale sănătății individuale, contextele culturale ale organizațiilor din sistemul de sănătate precum și contextele culturale ale politicilor și reformelor la nivel național. Pentru această etapă a proiectului se pot identifica cel puțin două direcții de cercetare principale, cu obiective diferite, ambele subsumate temei mai largi privind neoliberalismul și reformele în sistemul de sănătate din România cu diversele sale aspecte: privatizarea, migrația personalului medical, migrația pacienților în alte țări, reformele, strategiile și politicile de sănătate. Se va urmări:

- a) Înțelegerea factorilor care contribuie la structurarea câmpului social al turismului medical în România, în contextul politicilor neoliberale de sănătate, a migrației transfrontaliere a pacienților și a standardizării practicilor medicale prin acțiunea agențiilor naționale și transnaționale de acreditare
- b) Înțelegerea efectelor pe care adoptarea de politici neoliberale le-a avut asupra activității unor instituții medicale finanțate din bani publici. Studiu comparativ asupra institutelor producătoare de vaccinuri în țările UE

Studierea proiectelor de renaturare în estul Europei, mai ales cele de pe Dunăre presupun maimulte directii:

- Punerea acestor proiecte într-un context mai larg, global.
- Redactarea de studii publicabile în reviste științifice cu factor de impact cât mai mare
- Redactarea unui Raport de bune practici pentru factorii de decizie politică la nivel național și internațional

Cercetarea fenomenelor de coeziune si conflict social pot avea ca directii:

1. studiul comparat al comunităților multietnice aflate in localități greu-accesibile din Europa.
2. problematica rețelelor de socializare și coagularea unor noi forme de coeziune socială
3. abordarea antropologică a diferitelor categorii de afiș (electorale, sociale, etc.)

Relatia între antropologie si arheologie presupune:

- intelegerea modului in care corpurile (osteo)arheologice si antropologice sunt construite si definite ca o categorie aparte a descoperirilor stiintifice, precum si cum ajung acestea sa fie intelese in acest proces
- intelegerea modului in care societatile trecute (Neolitice) intelegeau si interactionau cu corpul mort și cum putem înțelege culturile trecutului prin intermediul acestor practici.

Stadiul actual al cunoștințelor.

Sunt foarte puține studii antropologice cu privire la impactul reformelor neoliberale asupra sistemului de îngrijiri de sănătate din România și lipsesc complet studiile comparative la nivel european în care țara noastră să fie inclusă. Recent am publicat un articol în care am arătat că reformele neoliberale din sănătate se pot subsuma conceptului de acumulare prin depozitare (D. Harvey 2004, Abadia-Barrero 2015), conducând la un tip de inegalitate a accesului la servicii foarte accentuat. Pluralismul biomedical pe care l-am identificat, în cadrul acestui studiu, se dovedește a fi în defavoarea nu doar a segmentelor vulnerabile ale populației ci și a celor cu venituri ridicate (S. Stan & VV Toma 2019).

Există foarte puține studii antropologice publicate astăzi pe subiecte care privesc mediul. În timp ce antropologii socio-cultural analizează mai ales antropocenul (sau Capitalocen sau Plasticocen etc) și schimbările climatice, proiectele de renaturare încă nu sunt pe agenda științifică națională și nici pe cea internațională. Sper ca studiile mele să mute atenția și pe acest domeniu care este atât practic (proiectele de renaturare, geoengineering etc) cât și teoretic.

În varietatea tematica pe care o abordează, științele sociale rezerva un loc important „coeziunii sociale” și modului în care aceasta este exprimată atât în planul culturii spirituale cât și a celei materiale. Schimburile de idei și experiența ce au loc în cadrul diferitelor forme de comunitate în care societatea umană se grupează au fost evidențiate și analizate într-o multitudine de lucrări de specialitate. Fie că vorbim despre o comunitate rurală sau despre una on-line, despre obiecte ce marchează tradiții seculare sau despre produse efemere absorbite în fugalitatea comportamentului de consum al omului modern, putem identifica substratul valoric peren al necesității umane de a construi identități colective.

Rezultate scontate. Modul de valorificare a rezultatelor:

- Ceea ce ne propunem este de a aduce un punct de vedere întemeiat pe dovezi (evidence-based) dar, de data aceasta, pe dovezi de tip calitativ, cu privire la mersul reformelor din sănătate așa cum sunt acestea percepute de diversele categorii de actori culturali semnificativi (i.e. stakeholders) din sistem: pacienții consumatori de servicii de sănătate, profesioniștii din sănătate, reprezentanții oficiali ai sănătății de la diferite niveluri, activiștii din asociații și organizații non-guvernamentale care promovează sănătatea și bunăstarea. Rezultatele vor putea fi folosite ulterior în studiile comparative transculturale la nivel european și vor conduce la recomandări privind politicile de sănătate la nivel local.
- Găsirea unor asemănări atât referitoare la viața cotidiană cât și la manifestările festive în ceea ce privește comunitățile multietnice aflate în localități din zone de deltă din Europa.
- Stabilirea unor criterii de analiză a modului în care se construiesc comunitățile on-line prin intermediul rețelelor de socializare.

Modul de valorificare a rezultatelor.

- Rezultatele de cercetare vor fi valorificate, din punct de vedere științific, de către colectivul de cercetare, sub forma de lucrări științifice publicate și a unor lucrări comunicate la simpozioane, conferințe sau congrese naționale și internaționale.
- Publicarea mai multor articole în reviste internaționale de specialitate indexate (cum ar fi *Nature and Culture*, *Environmental History*, *Society and Natural Resources* etc – toate

reviste cu factor de impact relativ mare). Redactarea unui raport de politici publice pe acest subiect.

- Pregătirea și propunerea spre finanțare unui proiect de cercetare privind studiul comparat al comunităților multietnice aflate în localități greu-accesibile din zone de deltă din Europa.
- Redactarea și propunerea spre finanțare a unui proiect pe problematica rețelelor de socializare și coagulare unor noi forme de coeziune socială.
- Redactarea și trimiterea spre publicare a unei lucrări care va aborda tematica rețelelor de socializare și coagulare unor noi forme de coeziune socială.
- Prezentarea unor lucrări pe tematicile propuse în cadrul unor conferințe naționale și internaționale.

Bibliografie selectivă:

- Abadia-Barrero, C. (2015). The transformation of the value of life: Dispossession as torture. *Medical Anthropology* 34(5):389–406.
- Affergan, Francis. 2003. *Figures de l'humain. Les représentations de l'anthropologie*, Paris: EHESS
- Aronson, James, Andre F. Clewell, James N. Blignaut, Sue J. Milton. 2006. 'Ecological restoration: A new frontier for nature conservation and economics.' *Journal for Nature Conservation* 14(3):135-139.
- Bach, Friedrich Teja, Margit Rowell și Ann Temkin, *Brancusi, 1876—1957*, Gallimard, Centre Georges Pompidou, 1995; Bachelard, Gaston, *Psihanaliza focului*, Univers, 1989 (N.R.F., 1938);
- Bachelard, Gaston, *Apa și visele, Eseu despre imaginația materiei*, Univers, 1999 (Corti, 1943);
- Bachelard, Gaston, *Aerul și visele, Eseu despre imaginația mișcării*, Univers, 1997 (Corti, 1943);
- Bachelard, Gaston, *Pământul și reveriile voinței, Eseu asupra imaginării forțelor*, Univers, (Corti, 1948);
- Bachelard, Gaston, *Dialectica spiritului științific modern*, 2 vol., Editura științifică și enciclopedică, 1986;
- Baudrillard, Jean, *Pour une critique de l'économie politique du signe*, Gallimard, 1972;
- Bără, A.C. et al. (2002). Reforms of Health Care System in Romania. *Croatian Medical Journal*, 43 (4): 446-452.
- Blume, S., & Tump, J. (2010). Evidence and policymaking: the introduction of MMR vaccine in the Netherlands. *Social Science & Medicine*, 71(6), 1049-1055.
- Bickle, P. și Emilie Sibbesson, eds. 2018. *Neolithic Bodies* (Neolithic Studies Group Seminar Papers). Oxford: Oxbow Books.
- Bevis, Hillier. 1970. *Histoire de l'affiche*, Paris: Fayard
- Blume, S. (2008). Towards a history of "the vaccine innovation system," 1950-2000. In
- Bryson, Norman, *Vision and Painting, The Logic of the Gaze*, Macmillan, 1983;
- Cairns, John, Jr. and John R. Heckmann. 1996. 'Restoration Ecology: The State of An Emerging Field.' *Annu. Rev. Energy Environ.* 21: 167-189.

- Cathelat, Bernard. 2005. *Publicitate și societate*, București: Editura Trei
- Chave, Anna C., *Constantin Brancusi, Shifting the Bases of Art*, Yale University Press, 1993;
-
- Choi, Young D. et al. 2008. 'Ecological Restoration for Future Sustainability in a changing
- Costalat-Founeau, Anne-Marie. 1997. *Identité sociale et dynamique représentationnelle*,
- Rennes: PUR
- Crossland, Z., 2009. Of Clues and Signs: The Dead Body and Its Evidential Traces. *American Anthropologist* 111 (1): 69–80.
- Environment.' *Ecoscience* 15(1): 53-64.
- Domanska, E., 2005. Toward the Archaeontology of the Dead Body. Transl. by Zapedowska, M. *Rethinking History* 9 (4): 389-413.
- Durand, Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului*, Univers, 1977;
- Durand, Gilbert. 1999. *Aventurile imaginii. Imaginația simbolică, imaginarul*, București: Nemira
- Eliade Mircea, *Sacru și profanul*, Humanitas, 1992;
- Erwin, Kevin L. 2009. 'Wetlands and Global Climate Change: The Role of Wetland Restoration in a Changing World.' *Wetland Ecol. Manage* 17(1): 71-84.
- Friedmann, J. (2006). The Challenges Facing Mental Health Reform in Romania. *Eurohealth*, 12 (3):36-39.
- Furholt, M. 2017. Massive Migrations? The Impact of Recent aDNA Studies on our View of Third Millennium Europe. *European Journal of Archaeology*. 1–33.
- Frye, Northrop, *Anatomia criticii*, Univers, 1972;
- Geist, Sidney, *Brâncuși, Un studiu asupra sculpturii*, Meridiane, 1973; Girard René, *Țapul ispășitor*, Nemira, 2000;
- Gourevitch, Jean-Paul. 1998. *L'image en politique: de Luther à Internet*, Paris: Hachette
- Hall, Stuart. 2003. *Representation. Cultural representations and signifying practices*, London: SAGE
- Greenhalgh, T. (2016). *Cultural contexts of health: the use of narrative research in the health sector*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe. (Health Evidence Network (HEN) Synthesis Report 49).
- Hulten, Pontus, Natalia Dumitresco, Alexandre Istrati, *Brancusi*, Flammarion, 1986<
- Hannaway C. (Ed.), *Biomedicine in the twentieth century: Practices, policies, and politics* (pp. 255-286). (Biomedical and health research; No. 72). Amsterdam: IOS Press.
- Harvey, D. (2004). The "new" imperialism: Accumulation by dispossession. *Socialist Register* 40:63–87.
- Harvey, D. (2005). *A Brief History of Neoliberalism*. Oxford, UK: Oxford University Press.
- Hendriks J. (2012). Technology transfer in human vaccinology: A retrospective review on public sector contributions in a privatizing science field. *Vaccine*, 30(44):6230–40.
- Hendriks, J., & Blume, S. (2016). Why might regional vaccinology networks fail? The case of the Dutch-Nordic Consortium. *Globalization and Health*, 12, [38].
- Hoffmann, Werner, *Fundamentele artei moderne*, Meridiane, 1983;

- Horton, Eleanor S. (2007) Neoliberalism and the Australian Healthcare System (Factory). In *Proceedings 2007 Conference of the Philosophy of Education Society of Australasia*, Wellington, New Zealand.
- Hsu, E. (2008). Medical pluralism. In *International Encyclopaedia of Public Health: J-O*. Vol. 4. K. Heggenhougen and S. Quah, eds. Pp. 316–321. Amsterdam, The Netherlands: Elsevier.
- Ianoși, Ion, *Sublimul în spiritualitatea românească*, Meridiane, 1987,
- Jianu Ionel, *Brâncuși*, Meridiane, 2002;
- Jolly, Martine. 1993. *Introduction à l'analyse de l'image*, Paris: Nathan
- Kramer, Hilton, *Brancusi in Paris*, Modern Painters, Summer 1995, pp. 12-16;
- V.G. Paleolog, *Tineretea lui Brâncuși*, Editura Tineretului, 1967;
- Krauss, Rosalind E., *Passages in Modern Sculpture*, The MIT Press, 1993;
- Leroi-Gourhan, André, *Gestul și cuvântu*, Meridiane, 2 vol, 1983;
- Lévi-Strauss, *Antropologie structurală*, Editura politică, 1978.
- Lameire, N., Joffe, P., Wiedmann, M.(1999). Healthcare systems – an international review: an overview. *Nephrology Dialysis Transplantation*, 14 (6): 3-9.
- MacFarlane, A. and T. De Brun (2010). Medical pluralism in the Republic of Ireland: Biomedicines as ethnomedicines. In *Folk Healing and Health Care Practices in Britain and Ireland: Stethoscopes, Wands, and Crystals*. S. McClean and R. Moore, eds. Pp. 181–200. New York, NY: Berghahn.
- Mackintosh, M. et al. (2016). What is the private sector? Understanding private provision in the health systems of low-income and middle-income countries. *Lancet*, vol. 388, August 6, pp. 596-605.
- Maes, Joachim and Sander Jacob. 2017. 'Nature-based Solutions for Europe's Sustainable Development.' *Conservation Letters* 10(1): 121-124.
- McLaughlin, H. (2009). 'What's in a name: client, patient, customer, consumer, expert by experience, service user: what's next?' *British Journal of Social Work*, 19(6): 1101-1117.
- McLean, A.H. (2000). From Ex-Patient Alternatives to Consumer Options: Consequences of Consumerism for Psychiatric Consumers and the Ex-Patient Movement *International Journal of Health Services*, 30(4): 821-847.
- Medeiros, H. (2008). *Shifting care from hospital to the community in Europe: Economic challenges and opportunities*. London: Published on behalf of the MHEEN network by Personal Social Services Research Unit, London School of Economics and Political Science.
- Michaud, Yves, *La crise de l'art contemporain*, P.U.F.,1997;
- Milton, Kay. 1996. *Environmentalism and Cultural Theory: Exploring the Role of Anthropology in Environmental Discourse*. New York: Routledge.
- Muller, Dietmar. 2013. "Instituționalizarea cunoașterii științelor sociale în perioada interbelică: Institutul Social Român și Asociația de Politică Socială (Verein für Sozialpolitik)." In Lucian Nastasă, Dragoș Sdrobiș (eds.), *Politici culturale și modele intelectuale în România*. Cluj-Napoca: Mega, 19-33.
- Napier, D. et al. (2014). Culture and health, The Lancet Commissions. *Lancet*, vol. 384, November 1, pp. 1607-1639.
- Pandrea, Petre, *Brâncuși, Amintiri și exegeze*, Meridiane, 1976;

- Pauly, Daniel. 1995. 'Anecdotes and the Shifting Baseline Syndrome of Fisheries.' *Trends in Ecology and Evolution* 10(10): 430.
- Potcovaru, A.M. (2014). Challenges for Romanian Health Sector in Becoming a Sustainable System. PROCEEDINGS OF THE 8th INTERNATIONAL MANAGEMENT CONFERENCE "MANAGEMENT CHALLENGES FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT", November 6th-7th, 2014, BUCHAREST, ROMANIA.
- Scott-Samuel, A. Et al. (2014). The Impact of Thatcherism on Health and Well-being in Britain. Neoliberalism in Healthcare. *International Journal of Health Services*, Volume 44, N°. 1, pp. 53–71.
- Rebay-Salisbury, K., Sorensen, M.L.S., Hughes, J. (eds.), 2010: *Body Parts and Bodies Whole: Changing Relations and Meanings*. Oxford: Oxbow Books Ltd.
- Richardson, Curtis. 1994. 'Ecological Functions and Human Values in Wetlands: A Framework for Assessing Forestry Impact.' *Wetlands* 14(1): 1-9.
- Scott, James C. 2017. *Against the Grain. A Deep History of the Earliest States*. New Haven and London: Yale University Press.
- Seavy Nathaniel E. 2009. 'Why Climate Change Makes Riparian Restoration More Important than Ever: Recommendations for Practice and Research.' *Ecological Restoration* 27(3): 330-338.
- Shanes, Eric, *Constantin Brancusi*, Abbeville Press, 1989;
- Shoreman-Ouimet, Eleonor and Helen Kopnina. 2016. *Culture and Conservation. Beyond Anthropocentrism*. London and New York: Earthscan from Routledge.
- Sorel, E., Prelipceanu, D. (2004). *Images of Psychiatry. Romania – 21st Century Romanian Psychiatry*. Bucharest: InfoMedica.
- Sorell, T. (1997). Morality, consumerism and the internal market in health care. *Journal of Medical Ethics*, 23: 71-76.
- Sofaer, J., 2006: *The Body as Material Culture. A theoretical Osteoarchaeology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Spear, Athena T., *Păsărilor lui Brâncuși*, Meridiane, 1976;
- Svestad, A., 2013: *What Happened in Neiden? On the Question of Reburial Ethics*.
- Stan, S. (2018). Neoliberal citizenship and the politics of corruption: Redefining informal exchange in Romanian health care. In *Economy, Crime and Wrong in a Neoliberal Era*. J. Carrier, ed. Pp. 172–194. Oxford, UK: Berghahn.
- Stan, S. & Toma, V. V. (2019). Accumulation by Dispossession and Public–Private Biomedical Pluralism in Romanian Health Care. *Medical Anthropology*, 38(1): 85-99. *Norwegian Archaeological Review* 46 (2), 194-222.
- Tucker, William, *The Language of Sculpture*, Thames and Hudson, 1974;
- Verdery, K., 2000: *The Political Lives of Dead Bodies: Reburial and Postsocialist Change (The Harriman lectures)*. New York: Columbia University Press.
- Winiwarter V., M. Schmid and G. Dressel 2013. Looking at Half a Millenium of Co-existence: Danube in Vienna as a Socio-natural Site. *Water History* 5(2): 101-119.
- Wohl E. 2011. *A World of Rivers. Environmental Change on Ten of the World's Great Rivers*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Wolf, A.T. 1998. Conflict and Cooperation along International waterways. *Water Policy* 1: 251-265.

CALENDARUL ACTIVITĂȚII DE CERCETARE PE ANUL 2020

PROGRAM 1: Structura antropologică a populațiilor actuale de pe teritoriul României - antropologie istorică și culturală Compartimentul de antropologie culturală și socială <i>Coordonator: Dr. Valentin Toma, cercetător științific gradul II</i>			
Faza	Obiective	Activități	Cercetători
Faza 1 Trim I	Precizarea obiectivelor și ipotezelor de lucru ale cercetării. Analiza stadiului cercetărilor pentru fiecare direcție de studiu preconizată Negocierea accesului pe teren, în instituții și organizații relevante pentru tema de cercetare;	- Documentare bibliografică - Organizarea unor grupuri de lucru pentru discutarea obiectivelor, ipotezelor și informației teoretice existente;	Colectiv: Dr. Ștefan Dorondel , CS I Dr. Gheorghiuță Geană , CS I Dr. Matei Stîrcea-Crăciun , CS I Dr. Valentin-Veron Toma , CS II Dr. Alexandra Ion, CS III Dr. Cătălin Fedor , CS III Dr. Nicolae Leasevici , CS III Dr. Gabriel Stoiciu , CS III Mircea Șt. Ciuhuță , CS
Faza 2 Trim II	Clarificarea noțiunilor și a cadrului de cercetare al membrilor colectivului Crearea unor parteneriate între IAFR și alte instituții de cercetare din România Crearea unor parteneriate între IAFR și alte instituții la nivel european interesate în studiul comparat al sistemelor de sănătate la nivel UE Cercetare documentară Studiu-pilot pe teren	- Definirea conceptelor-cheie pentru fiecare direcție de studiu preconizată; - Pregătirea unor instrumente de studiu adecvate obiectivelor urmărite (teste, chestionare, observare participativă, comparații intraculturale și interculturale, focus-grupuri, etc.) Susținerea unei comunicări științifice pe baza datelor rezultate din cercetarea documentară precum și a primelor date de teren culese;	

<p>Faza 3 Trim III</p>	<p>Identificarea grupurilor de populație alese pentru desfășurarea muncii de teren. Eșantionarea grupurilor sau rețelelor de populație de investigat în raport cu obiectivele și ipotezele enunțate pentru fiecare direcție de studiu în cadrul programului Definitivarea aparatului metodologic necesar pentru colectarea și procesarea informației de teren</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Colectarea datelor de teren - Sintetizarea informațiilor etnografice și bibliografice; - Redactarea unor articole sau studii spre publicare, referitoare la obiectivele propuse - Participare la manifestări științifice naționale sau internaționale, cu comunicări legate de obiectivele propuse <p>Culegerea de date de teren: 1. prin metoda interviurilor semistructurate, pentru a genera narațiunile ce vor fi supuse ulterior analizei și interpretării; 2. prin metoda de documentare în arhivele organizațiilor implicate în reformele neoliberale din sănătate; Analiza și interpretarea datelor de teren culese etapa anterioară a studiului de teren.</p>	
<p>Faza 4 Trim IV</p>	<p>Completarea bazei de date empirice;</p> <p>Difuzarea cunoașterii antropologice în comunitatea științifică medicală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Procesarea informației colectată - Interpretarea datelor de teren verificarea ipotezelor de lucru - Redactarea de articole sau studii spre publicare, și participare la manifestări științifice naționale sau internaționale, pentru valorificarea rezultatelor cercetării 	

Programul 1: „Structura antropologică a populațiilor istorice și preistorice de pe teritoriul României” – antropologie istorică și culturală –

Proiectul 3: „Adaptare și migrație în studiul populațiilor preistorice și istorice de pe teritoriul României”

Coordonator: Dr. Mihaela M. Culea, cercetător științific principal, gradul III;

Colectivul de cercetare:

1. Dr. Mihai Constantinescu, cercetător științific principal, gradul III;
2. Dr. Florina Raicu, cercetător științific principal, gradul III;
3. Costin Șendroi, asistent de cercetare;
4. Marina Tătulea, asistent de cercetare.
5. Dr. Andrei Soficaru, cercetător științific gradul I (plecat la bursă post-doctorală din 28.08.2018)

Colaboratori externi:

- Universitatea de Medicină și Farmacie București;
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București;
- Institutul de Speologie „Emil Racoviță”, București;
- Muzeul Național de Istorie a României;
- Asociația Culturală Hyeronimus, Brașov;
- Muzeul Județean Buzău;
- Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța;
- Muzeul Olteniei, Craiova;
- Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova;
- Institutul de Cercetări Eco-Muzeale, Tulcea;
- Department of Genetics, Physical Anthropology and Animal Physiology, University of the Basque Country, Bizkaia, Spain;
- Nijmegen Institute for Infection, Inflammation & Immunity, Radboud University Nijmegen, Holland;
- Department of Anthropology, The Ohio State University, Ohio, S.U.A.;
- Utica College, New York, S.U.A.;

- Muzeul de Istorie Naturală din Viena, Austria;
- Muzeul Național de Istorie Naturală din Budapesta, Ungaria;
- Departamentul de Istorie, Arheologie și Muzeologie, Facultatea de Istorie și Filologie, Universitatea ”1 decembrie 1918”, Alba Iulia;
- Muzeul Unirii, Alba Iulia;
- Muzeul Banatului, Timișoara;
- Muzeul Olteniei.

Obiectivele proiectului:

- Efectuarea de studii antropologice asupra osemintelor umane descoperite în urma săpăturilor arheologice din România, la care se adaugă recoltarea și extragerea de ADN din unele schelete pentru studiile de paleogenetică și paleodietă;
- În momentul actual studiul principal este îndreptat asupra osemintelor umane descoperite la Brăilița (jud. Brăila), Cârlomanești (jud. Buzău), Jijila (jud. Tulcea); Slava Rusă (jud. Tulcea), Grădiștea (jud. Brăila), Târgșor (jud. Prahova); Ocnița (jud. Vâlcea)
- Pentru fiecare sit în parte se va calcula profilul demografic, se va identifica patologia dentară și cea postcraniană, se vor înregistra datele privind traumele și cele ale stresului funcțional, se vor calcula staturile pentru adulți și copii, se vor interpreta datele metrice;
- Finalizarea digitalizării datelor disponibile despre colecția Rainer;
- În funcție de noile descoperiri (ce au loc anual) și de solicitările diferitelor instituții cu care colaborăm obiectivele proiectului se pot modifica.

Scopul proiectului:

- Studiul adaptării la mediu sau la alți factori de stres a populațiilor din neolitic, epoca bronzului, perioada medievală și din cea premodernă; corelarea acestora cu datele istorice, ecologice sau economice;
- Studiul migrațiilor ce au avut loc la începutul neoliticului și al epocii bronzului, dar și a altor din perioada epocii fierului, dar mai ales a perioadei (numită a ”migrațiilor”) de la sfârșitul sec. IV p. Chr. și până în sec. XIII p. Chr.;
- Adaptarea la mediu în urma unei migrații poate arăta prin ce transformări trece o populație, având în vedere schimbarea dietei, expunerea la factori de risc naturali sau

culturali și cum supraviețuiește populația în cauză în condiții total diferite sau poate asemănătoare;

- Analiza genetică moleculară comparativă a populațiilor antice, medievale și contemporane pe baza ADN mitocondrial (siturile arheologice de la Brăilița). Studiarea și publicarea datelor care confirmă prezența populației negroide pe teritoriul țării noastre începând cu perioada medievală.
- Construirea unei baze de date bibliografice care să conțină titluri de cărți și articole de antropologie biologică (paleoantropologie, osteologie umană, paleopatologie, paleodemografie, bioarheologie);
- Elaborare și publicarea de articole în reviste cu factor de impact și cărți la edituri recunoscute pe plan național și internațional.

Stadiul actual al cunoștințelor în domeniu:

Având în vedere că studiile de osteologie umană din ultimii 10 ani asupra loturilor de la București-*Piața Universității*, Câmpina, Cârloănești-*La Arman*, Enisala, Jurilovca, Hăpria, Histria, Mangalia, Poiana, Sibiu-*Piața Huet*, Slava Rusă și Valul lui Traian (dar și multe altele dar cu mai puțini indivizi ca număr) au arătat că starea de sănătate a populațiilor din vechime variază în funcție de mediu în care au trăit, de dietă, de muncile efectuate și condițiile socio-economice ale perioadelor respective. Pentru fiecare populație s-a putut stabili un profil osteobiografic (date demografice și de patologie) care a fost corelat cu informațiile furnizate de arheologi sau istorici.

Toate acestea vor putea fi interpretate pe perioada de desfășurare a proiectului din perspectiva adaptării la mediu și a migrațiilor. Având în vedere că loturile cuprind populații din diverse epoci, dar și diferite ca mod de viață (sedentare sau nomade), se pot efectua cercetări comparative între acestea ori cu loturi deja publicate ori cu cele care vor fi studiate.

Stadiul experimental actual:

Modul de lucru a fost pus la punct prin stabilirea unor pași ce trebuie urmați la orice analiză: spălarea și uscarea osemintelor, ambalarea, analiza antropologică, depozitare în spațiile proprii. Pentru analiza antropologică s-a stabilit un model standard ce include determinarea sexului, estimarea vârstei, înregistrarea patologiei dentare și a celei postcraniene, înregistrarea urmelor de activități fizice și a traumelor suferite; toate acestea fiind însoțite de fotografii.

Rezultate scontate:

- Modele osteobiografice pentru fiecare lot și epocă;
- Baze de date ce cuprind măsurători, indici, staturi sau titluri de studii științifice;
- Extragerea de ADN.

Modul de valorificare a rezultatelor:

- lucrări în reviste cu factor de impact din străinătate;
- participarea la conferințe și congrese naționale și internaționale;
- contracte de colaborare sau de cercetare.

Durata: 2018-2022

Bibliografie:

Abdalla K. 1959, *Studiul antropologic al unor schelete din secolul al XIV-lea de la Zimnicea*, Probleme de Antropologie 4, 1959, 129-137.

Acsádi G., Nemeskéry J. 1970, *History of Human Life Span and Mortality*, Budapest, 1970.

S.-C. Ailincăi, M. Constantinescu, F. Curta, A. Soficaru, *An Early Seventh-Century Female Grave from Dobruja*, Arheologia Bulgarica XVIII, 1, 2014, p. 65-84.

S. C. Ailincăi, F. Mihail, L. Carozza, M. Constantinescu, A. Soficaru, C. Micu, *Une découverte funéraire du début de l'Age de Bronze en Dobroudja (Sud-est de Roumanie). Le tumulus de Rahman (com. Casimcea, dep. Tulcea)*, Prilozi Instituta za Arheologiju u Zagrebu 31, 2014, p. 73-87.

Andreica L. 2009, *Analiza antropologică a șase morminte medievale, descoperite la Tauț, punctul „La Cetate” – campania 2006 (jud. Arad)*, Pceuce S.N. 7, 2009, 379-392.

Antoniu S., Obreja C. 1985, *Studiul antropologic al scheletelor medievale de la Hudum-Botoșani din secolele XIII-XV*, Arheologie Moldovei 10, 1985, 89-96.

Auerbach B.M., Ruff C.B. 2006, *Limb bone bilateral asymmetry: variability and commonality among modern humans*, Journal of Human Evolution 50, 2006, 203-218.

Baker Brenda J., Dupras T.L., Tocheri M. W. 2005, *The osteology of infants and children*, Texas, 2005.

Băbău A., Andreica L., Mărginean F. 2008, *Analiza antropologică a osemintelor descoperite în cimitirul medieval timpuriu de la Nădlac “Lutărie” (jud. Arad)*, Brukenthal. Acta Musei 3.1, 2008, 191-206.

Bălțeanu C. 1994, *Date antropologice asupra unor schelete descoperite în necropola feudală de la Dealul Viilor (Sighisoara)*, - Nota 1, Studii și cercetări de antropologie 31, 1994, 3-7.

Bennike Pia, Lewis M. E., Schutkowski H., Valentin F. 2005, *Comparison of child morbidity in two contrasting medieval cemeteries from Denmark*, American Journal of Physical Anthropology 128, 2005, 734-746.

Bernert Zs., Évinger S., Hajdu T. 2007, *New data on the biological age estimation of children using bone measurements based on historical populations from Carpathian Basin*, Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici 99, 2007, 199-206.

Boquet J.P., Masset C. 1977, *Estimateurs en paléodemographie*, L'Homme, oct.-déc., XVII (4), 1977, 65-90.

Botezatu D., Ștefănescu G. 1969, *Studiul antropologic al scheletelor din cimitirele feudale de la Coconi (sec. XIV-XV)*, Studii și cercetări de antropologie 6.2, 1969, 175-180.

Botezatu D., Ștefănescu G. 1970, *Contribuții la studiul antropologic al populației feudale timpurii din Moldova din sec. XIII e.n.*, Studii și cercetări de antropologie 7.1, 1970, 13-18.

Botezatu D., Miu G., Cantermir P., *Studiul paleoantropologic al materialului osteologic descoperit la Bîrlad, datând din perioda feudală (secolele XII-XVII e.n.)*, Studii și cercetări de antropologie 23, 1989, 3-9.

Bräuer G. 1988, *Osteometrie*. In: R. Knussman, I. Schwidetzky, H. W. Jurgens, G. Ziegelmayer (Hrsg.), *Anthropologie. Handbuch der vergleichenden Biologie des Menschen*, Stuttgart–New York, Band I, 1988, 160-232.

Brothwell D.R., *Digging up bones*, 3rd Edition, Ithaca, New York, 1981.

Buikstra J.E., Uberlaker D.H. 1994, *Standards for data collection from human skeletal remains*, Arkansas Archaeological Survey Research Series 44, Fayetteville, 1994.

Jordana Comin X. 2007, *Caracterització i evolució d'una comunitat medieval catalane- Estudi bioantropològic de les inhumacions de les Eglésies de Sant Pere*, Ph. D. Thesis, Autonom University of Barcelona, 2007.

Jordana Comin X. 2009, *Interpreting Diachronic Osteological Variation at the Medieval Necropolis of the Sant Pere Churches (Terrassa, Spain)*, *International Journal of Osteoarcheology*, ???, 2009, ???.

da Cunha Eugénia M.G.P.A. 1994, *Paleobiologia da populações medievais portuguesas*, Ph. D. Thesis, Coimbra, 1994.

Ferembach D., Schwidetzky I., Stloukal M. 1979, *Recommandation pour déterminer l'âge et le sexe sur le squelette*, *Bull. et Mem. de la Soc. Anthropol. de Paris*, 6, sér XIII, 1, 7-45.

Firu P., Nicolăescu Ploșor D., Negrea A. 1965, *Cîteva corelații între aspectele morfopatologice ale regiunii dentomaxilare și condițiile de viață social-economică la populațiile vechi de pe teritoriul României*, *Studii și Cercetări de Antropologie* 2, 2, 1965, 191-203.

A. Frânculeasa, B. Preda, O. Negrea, A. D. Soficaru, *Bronze age tumularly graves recently investigated in northern Wallachia, Dacia*, *N.S.*, 57, 2013, p. 23-63.

Garcin Virginie 2009, *Bioarchéologie des sujets immatures de quatre necropolis du haut Moyen Âge Européen: méthodes d'étude du développement et des interactions biologie / culture*, Ph. D. thesis, University of Bordeaux, 2009.

Georgescu L. 1976, *Necropola feudală de la Grozăvești*, *Studii și cercetări de antropologie* 18, 1976, 11-13.

Georgescu L. 1992, *Necropole medievale din Cîmpia Română. Secolele XIV-XVI. I – populația rurală*, *Cercetări Arheologice* 9, 1992, 91-95.

Hajniš K., Novák J.T. 1976, *Die Verwachsung der Nähte an Schädeldach*, *Antropologie* 14, 1976, 1-2, 89-92.

Koval K.J., Zuckerman J.D. 2006, *Handbook of fractures*, Third Edition, Philadelphia, 2006.

de Jesus Garcia Maria S. 2007, *Maleitas do corpo em tempos medievais-indicadores paleodemográficos, de stresse e de paleopatológicos numa série osteológica urba de Leiria*, Ph. D. thesis, University of Coimbra, 2007.

Larsen C.S. 1997, *Bioarchaeology-interpreting behavior from the human skeleton*, *Cambridge Studies in Biological Anthropology* 21, Cambridge, 1997.

López J.H. 2001, *La necropolis de la catedral de El Burgo de Osma (Soria): bioantropología de una población medieval y moderna*, Ph. D. Thesis, Universidad Complutense de Madrid, 2001.

Loth Susan L., Işcan Mehmet Y. 1989, *Morphological assessment of age in the adult: the thoracic region*. In: Işcan Mehmet Y. (ed.) *Age markers in the human skeleton*, Springfield, USA, 1989, 105-135.

- Loth S.R., Hennerberg M., *Sexually Dimorphic Mandibular Morphology in the First Few Years of Life*, American Journal of Physical Anthropology 115, 2001, 179-186.
- Mann R.W., D.R. Hunt 2005, *Photographic regional atlas of bone disease*, Springfield, 2005.
- Marcu Istrate Daniela 2007, *Sibiu. Piața Huet. Monografie arheologică*, vol. 1-2, Alba Iulia, 2007.
- Martin R., *Lehrbuch der Anthropologie in systematische Darstellung*, Gustav Fischer Verlag, Jena, 1914.
- Maximilian C. 1959a, *Considerații antropologice asupra populației prefeudale de la Dinogetia (secolele X-XII)*, Probleme de Antropologie 4, 1959, 105-127.
- Maximilian C. 1959b, *Studiul antropologic al populației de la Verbicioara (secolele XII-XIV)*, Probleme de Antropologie 4, 1959, 79-104
- Maximilian C. 1961, *Notă asupra scheletelor descoperite la Sîntion (Transilvania)*, Probleme de Antropologie 6, 1961, 181-183.
- Mirițoiu N., Soficaru A.D. 2002a, *Scheletul din mormântul 729 de la Poinești: analiză antropologică*, Simpozion de Numismatică, București, 2002: 161-169.
- Mirițoiu N., Soficaru A.D. 2002b, *An ectromely case of a skeleton found in the Poinești medieval necropolis (Vaslui County), enclosed appendix on a cubitus (isolated) on the Vărăști neolithic site displaying the same abnormality*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie 39, 2002, 3-20.
- Miu G. 2003, *Informații antropologice despre populația românească de la est de Carpați (zona de nord-vest a Moldovei) în secolele XIII-XIV*, Natura și Omul, Ploiești, 2003, 110-117.
- Miu G., Simalcsik R., Stupu M. 2003, *La nécropole féodale de Hudum (Départament de Botoșani) XIIIe-XIVe siècles. Analyse démographique*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie, 40, 2003, 3-9.
- Necrasov O., Botezatu D. 1964a, *Studiul antropologic al scheletelor feudale timpurii de la Doina*, Studii și cercetări de antropologie 1.2, 1964, 137-156.
- Necrasov O., Botezatu D. 1964b, *Étude anthropologique des squelettes de Doina datand des XIIIe-XIVe siècles*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie 1, 1964, 29-37.
- Ortner D.J 2003, *Identification of pathological conditions in human skeletal remains*, San Diego, 2004.
- Papilian V. 1974, *Anatomia omului, Aparatul locomotor*, vol. I, ediția a V-a, București, 1974.
- Perianu M 1987, *Un caz de leziune traumatică a gambei într-un mormânt din cimitirul medieval de la "Precista"-Galați*, Studii și cercetări de antropologie 24, 1987, 16-18.
- Nicolăescu Plopșor D., Popovici I. 1971, *Caracterizarea antropologică a unei familii din prima jumătate a secolului XI de la Dinogetia*, Studii și Cercetări de Antropologie 8, 1, 1971, 13-19.
- Nicolăescu Plopșor D., Wolski W. 1972, *Necropola feudală de la Ipotești (jud. Olt)*, Apulum 10, 1972, 235-257.
- Popovici I., *Notes bearing of the population mortality of a small Middle-Age rural settlement*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie 8, 1971, 21-25.
- Popovici I., *Cimitirele de la Străulești, sec. XIV-XVI, analiză demografică*, Studii și Cercetări de Antropologie 10, 1973, 1, 15-21.
- Popovici I., Adam M. 1976, *Schelete feudale timpurii descoperite în groapa comună de la Dinogetia (sec. XI-XII)*, Studii și Cercetări de Antropologie 18, 1976, 7-10.

Popovici Bădărău I. 1982, *Contribuții antropologice la studiul populației medievale. Cimitirele de la Sînicolau de Beiuș și Voivozi (jud. Bihor)*, Studii și Cercetări de Antropologie 19, 1982, 15-22.

Popovici I., Georgescu L. 1975, *Contribuții antropologice la studiul populației feudale. Cimitirul de la Radovanu*, Studii și Cercetări de Antropologie 12, 1975, 9-16.

Popovici I., Udrescu M.Ș. 1974, *Date demografice comparative asupra unor populații medievale din Cîmpia Română în secolele XIV-XVIII*, Studii și Cercetări de Antropologie 11, 1974, 3-6.

Popovici I. 1964, *Necropola feudală de la Străulești-București, secolele XV-XVI. Date antropologice*, Studii și Cercetări de Antropologie 1, 1964, 47-52.

Popovici I. 1965, *Cimitirul feudal de la Turnu-Severin*, Studii și Cercetări de Antropologie 2, 1, 1965, 69-77.

Popovici I. 1966a, *Așezarea feudală de la Străulești-București cimitirul II – secolele XV-XVI*, Studii și Cercetări de Antropologie 3, 1, 1966, 17-26.

Popovici I. 1966b, *Recherches anthropologique sur la population valaque à l'époque féodale*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie 3, 1966, 9-22.

Popovici I. 1968, *Considerații antropologice asupra unor schelete din cimitirul de secol al XIV-lea de la Cuhea-Maramureș*, Studii și Cercetări de Antropologie 5, 1, 1968, 33-37.

Popovici I. 1969a, *Necropola feudală de la Bragadiru-Zimnicea (sec. XVI). Observații antropologice*, Studii și Cercetări de Antropologie 6, 2, 1969, 169-173.

Popovici I. 1969b, *Observații antropologice asupra osemintelor descoperite în curtea bisericii din Giulești-Maramureș, sec. XIV-XIX*, Studii și Cercetări de Antropologie 6, 1 1969, 37-44.

Popovici I. 1970, *Données anthropologiques concernant la population d'une petite communauté villageoise (cimetière I – Străulești – XIVe-XVe siècles)*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie 7, 1970, 15-20.

Popovici I. 1971, *Notes bearing on the population mortality of a small middle-age rural settlement*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie 8, 1971, 21-25.

Popovici I. 1973a, *Cimitirele de la Străulești (sec. XIV-XVI). Analiză demografică*, Studii și Cercetări de Antropologie 10, 1, 1973, 15-21.

Popovici I. 1973b, *Observations sur les variations diachronique chez quelque séries successives des squelettes médiévaux*, Annuaire Roumaine d'Anthropologie 10, 1973, 21-33.

Popovici I. 1976, *Contribution à l'étude de la carie dentaire chez des population féodales roumaines*, 13, 1976, 7-9.

Radu E., Schmidt H., Glavce C. 2004, *Atlasul antropologic al Banatului de sud-est, București*, 2004.

Rusu I.G., Rusu M., Șerban M., Motioc N. 1961, *Date antropologice asupra osemintelor medievale de la Rodna*, Probleme de Antropologie 6, 1961, 7-34.

Rösing F.W. 1988, *Körperhöhenrekonstruktion aus Skelettmassen*. In: Knussman, R. (Hrsg.), *Anthropologie. Handbuch vergleichenden Biologie aus Menschen, zugleich 4. Auflage des Lehrbuchs der Anthropologie begründet von Rudolf Martin, Bd. 1, Wesen und Methoden der Anthropologie*, Stuttgart-New York, 1988, 586-599.

Schaefer Maureen, Black Sue, Scheuer Louise 2009, *Juvenile osteology: a laboratory and field manual*, San Diego, 2009.

Scheuer Louise, Black Sue 2004, *The juvenile skeleton*, London-San Diego, 2004.

- Andrei D. Soficaru, *Anthropological data about the funeral discoveries from Slava Rusă, Tulcea County, Romania*, PEUCE, S.N. XII, 2014, p. 307-340.
- A. D. Soficaru, *Anthropological data for the human skeletons from Baba Cave, Pontica*, XLVI, 2013, p. 459-475.
- Andrei Dorian Soficaru, *Populația provinciei Scythia în perioada romano-bizantină*, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 2011.
- Stloukal M., Hanakova H. 1978, *Die Länge der Längsknochen altslavischer Bevölkerungen unter besonderer Berücksichtigung von Wachstumsfragen*, Homo 26, 1978, 53-69.
- Stuckert Caroline M., *The Human Biology of Budeč, Czechoslovakia: a Study of Biocultural Adaptation in the Slavic and Medieval Periods*, Ph. D. thesis, University of Pennsylvania, 1985.
- Ubelaker D.H. 1978, *Human skeletal remains*, Manuals in Archaeology, 2, Washington, 1978.
- Visser E.P. 1998, *Little waifs: estimating child body size from historic skeletal material*, International Journal of Osteoarchaeology 8, 1998, 6, 413-423.
- White T.D. 1991, *Human osteology*, San Diego, 1991.
- White T.D., Folkens P.A. 2005, *The human bone manual*, Academic Press, 2005.

PROGRAM 2: „Structura antropologică a populațiilor actuale de pe teritoriul României”- antropologie bio-psiho-medicală

Coordonator: Dr. Adina Baci, cercetător științific gradul II

Colectivul de cercetare:

Dr. Adina Baci, cercetător științific gradul II

Dr. Adriana Borosanu, cercetător științific gradul III, ½ normă

Dr. Marin Constantin, cercetător științific gradul I

Iuliana Constantin, asistent cercetare, studii medii

Dr. Richard David-Rus, cercetător științific gradul III

Ioana Fulga, asistent cercetare, studii medii.

Dr. Cristiana Glavce, cercetător științific gradul I

Prof. Univ. Dr. Alexandru T. Ispas, director IAFR, Catedra de Anatomie, Universitatea de Medicină și Farmacie București

Dr. Consuel Ionică, cercetător științific gradul III

Dr. Eleonora Luca, cercetător științific gradul II, ½ normă

Dr. Nicoleta Milici, cercetător științific gradul III

Dr. Alexandra Elena Neagu, cercetător științific gradul III

Mihaela Pavel, as.cercet., studii medii

Dr. Lăcrămioara Petre, cercetător științific gradul III

Drd. Monica Petrescu, cercetător științific

Dr. Cornelia Rada, cercetător științific gradul I,

Dr. Cristina Stan, cercetător științific gradul III

Dr. Dana Tănăsescu, cercetător științific, ½ normă

Dr. Suzana Turcu, cercetător științific gradul III

Colaboratori externi:

- Dr. Monica Alexandru, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București;
- Prof. Dr. Martin Frisher, School of Pharmacy, Keele University, Marea Britanie;

- Dr. Emilia Elena Iancu, Director al Muzeului Județean de Științele Naturii Prahova, Ploiești;
- Dr. Ruxanda Iliescu, Agenția Națională Antidrog;
- Pr. Conf. Dr. Constantin Necula, Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”, Sibiu, președintele Asociației Crucea Albastră pentru România-„CARO”;
- Constantin Negoită, directorul Agenției Naționale Antidrog;
- Clinica de Gastroenterologie, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova (Colectiv de cercetare: Coord. Prof. univ. dr. Dan Gheonea, Drd. Denisa Popa, Drd. Petrică Popa);
- DECODE Islanda;
- GeneticLab SRL;
- Institutul Clinic Fundeni;
- Institutul Național de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice "Prof. Dr. N. Paulescu", București;

- Institutul Național de gerontologie și geriatrie „Ana Aslan”, București;
- Institutul Național de Sănătate Publică ;
- Institutul de Ocrotire a mamei și Copilului (IOMC);
- Institutul Oncologic „Prof. Dr. Alexandru Trestioreanu” București;
- Laboratorul de Eco-Antropologie și Etnobiologie, CNRS Paris, Franța;
- Muzeul Județean de Științele Naturii Prahova, Ploiești;
- Muzeul de Antropologie „Francisc Rainer” din Cheia;
- Spitalul Universitar de Urgență Elias, Clinica de Gastroenterologie (Colectiv de cercetare: Coord. Drd. Cristian Țieranu, Dr. Mirela Elena Ionescu, Dr. Mihai Andrei);
- Spitalul Universitar de Urgență, București;
- Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” București;
- Universitatea București, Facultatea de Biologie;
- Universitatea Ecologică din București;
- University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Biology and Ecology, Serbia;
- Școli gimnaziale și licee.

Subiectele de cercetare:

- 1. Impactul noilor provocări determinate de condițiile de mediu asupra sănătății populației**
- 2. Provocări bio-medicale și sociale in bolile "de confort"**
- 3. Implicații medicale și psiho-sociale ale adicției**
- 4. Studiu psiho-medical privind bolile inflamatorii intestinale**
- 5. Efecte ale migrației în formarea și dezvoltarea viitorului adult, în contextul globalizării**
- 6. Studii antropologice biomedicale și culturale de sinteză și de analiză comparative**
- 7. Arhiva de antropologie a transumanței din Mărginimea Sibiului în Arhiva Muzeului de Antropologie „Francisc Rainer” din Cheia (Județul Prahova)**

Obiectivele programului:

- continuarea cercetărilor de antropologie biomedicală pe persoane de diferite vârste din categorii vulnerabile cu evidențierea unor aspecte semnificative ale dimorfismului sexual ;
- studiul influenței factorilor sociali asupra tulburărilor de alimentație la adolescenți;
- studiul percepției asupra comportamentelor alimentare, atat din punctul de vedere al celor ce adopta o anumita dieta, cat si din punctul de vedere al societatii (stigma, discriminare, bullying, moda, etc.)
- studiul unor posibile predispoziții genetice ale unor tulburari nutriționale, cardiovasculare și hepato-pancreatice;
- studiul influenței factorilor de mediu și genetici asupra riscului apariției unor maladii umane cu determinism multifactorial;
- evidențierea prin metodele specifice antropologiei medicale a gradului de informare privind riscul apariției unor maladii multifactoriale și necesitatea susținerii programelor de screening și depistare precoce a cancerului mamar în România;
- studiul implicațiilor antropologice ale comportamentelor alimentare asociate unor maladii sau specifice anumitor etape de varsta, care afectează imaginea de sine, starea de sanatate,

- statutului social și șansele de realizare în plan personal/profesional;
- evaluarea și determinarea comportamentelor cu risc pentru evoluția fizică și psihică ulterioară, care ar putea influența gradul de autonomie la vârsta a treia;
- evaluarea sistemului de suport intergenerational;
- perfecționarea metodelor și reducerea costurilor de genotipare a unor polimorfisme prezumptiv implicate în fenotipuri sub-patologice (stress cronic, anxietate, bulimie, etc.);
- inițierea unei baze de date genetice populaționale accesibilă de către public și diseminarea informațiilor despre medicina personalizată în colaborare cu Genetic Lab SRL;
- evaluarea relației între medici și pacienții diagnosticați cu diferite tipuri de cancer prin metode NGS;
- extinderea analizelor bioinformatică și epidemiologice asupra tipurilor de cancer detectate prin metode NGS la nivel național;
- de a valorifica unele cercetări complexe de antropologie biomedicală în conexiune cu cercetări de antropologie socio-culturală și demografică în populațiile actuale de pe teritoriul României prin lucrări de sinteză (interdisciplinare, multidisciplinare etc.), studii comparative;
- înființarea și sistematizarea unei arhive antropologice asupra transumanței românești ca parte a Arhivei Muzeului de Antropologie „Francisc Rainer” din Cheia (Județul Prahova).

Scopul programului:

- constituirea unor baze de date și completarea celor existente în urma studierii unor aspecte ale adaptării organismului uman la provocările societății postmoderne și elaborarea de lucrări pe baza datelor recoltate;
- elaborarea unor studii antropologice biomedicale și culturale de sinteză și de analiză comparative.

Stadiul actual al cunoștințelor în domeniu:

Așa numitul “stil de viață modern negativ” are un rol esențial în apariția a numeroase boli. Nu sunt puse la îndoială avantejele progresului tehnologic, trăim mai mult și mai frumos decât predecesorii noștri. Din păcate, acest “progres” merge mână în mână cu o multitudine de deficiențe (nutriție nesănătoasă, stil de viață sedentar, fumat, poluare, stress, consum de alcool și alte substanțe nesănătoase, abuzul de medicamente, dezechilibrul moral).

"Bolile de confort" reprezintă cauza primară de deces în secolul XXII. Este inevitabil ca aceste boli să devină mai frecvente și mai incapacitante dacă "progresul" și civilizația umană continuă spre o viață mai bună (confort, comoditate și plăcere), fără a lua în considerare efectele asupra sănătății.

Studiile antropologice populaționale în funcție de vârstă, sex, mediu de viață (rural/urban, așezare geografică etc.), pe criterii socio-profesionale, etnice, etc. sunt numeroase și cuprind o diversitate de aspecte antropometrice, morfologice, biochimice, fiziologice, genetice, psiho-sociale, etologice, dimorfism sexual, modificări diacronice, aspecte de patologie și de adaptări la diferiți factori ecologici etc., majoritatea elaborate începând de la mijlocul secolului XX și aparținând predominant antropologilor europeni

Dacă în decursul îndelungatei sale istorii, omul și-a creat sisteme specifice pentru a face față condițiilor vitrege de viață și de asigurare a minimumului necesar existenței cotidiene, la ora actuală, el este complet descoperit în fața bunăstării și schimbărilor comportamentale ale noului ritm de viață. Obezitatea și patologia asociată acesteia reprezintă una dintre cele mai elocvente

expresii ale vulnerabilității omului la actuala dezvoltare a civilizației, efectul advers al progresului tehnologic, tributul plătit societății de consum pentru schimbarea modului de viață. Obezitatea a căpătat caracter epidemic în ultimele decenii ca rezultat al schimbărilor produse în mediul social, economic, cultural și fizic. OMS identifică la ora actuală problemele de sănătate legate de supraalimentare ca una din cele mai grave probleme de sănătate publică cu care se confruntă țările atât în emisfera nordică, cât și sudică.

Analiza factorilor socio-culturali în etiologia multifactorială a tulburărilor de alimentație a fost realizată, în principal, în țările vestice deoarece mult timp s-a crezut că este vorba de afecțiuni caracteristice doar acelei zone. Asimilarea rapidă a valorilor occidentale și supra-identificarea cu acestea au determinat răspândirea la nivel global a acestor afecțiuni de care suferă din ce în ce mai mulți tineri cu vârsta cuprinsă, în medie, între 15 și 24 de ani.

O problemă care va fi abordată în cadrul acestui program este cea a imaginii corporale în contextul bolilor de confort. Una din tendințele discursului medical contemporan este să plaseze pe umerii individului din ce în ce mai multă responsabilitate cu privire la starea sănătății sale. Ca o consecință a acestui fenomen, în special în cazurile în care pacientul deține (sau doar pare că deține) o parte din vina prin angajarea în comportamente dăunătoare sănătății (a se vedea obezitatea sau comorbiditățile sale) discursul medical a oferit un fundament științific pentru incriminarea unor atribute personale (lăcomie, neînfrânare, lene, lipsă de voință etc) și a consolidat fără să vrea stigma socială. Din ce în ce mai conștientă de faptul că epidemia de obezitate trebuie combătută fără acuizarea explicită a obezilor, lumea medicală și-a redirecționat o parte din atenție spre tratarea patologiei asociate: insatisfacție corporală și stimă de sine scăzută, depresie, ideeație suicidară, comportamente nesănătoase-periculoase de control al greutateii. Imaginea corporală pozitivă a devenit importantă și în cadrul altor boli de confort, în care doctorii au fost chemați să rezolve nu doar condiția medicală de bază, ci și să atenueze impactul pe care boala îl are psihicului pacientului prin faptul că își pune amprenta asupra înfățișării și/sau funcționării corpului. Medicii sunt de multe ori primii martori ai modificărilor induse de boală sau tratament, iar reacțiile lor influențează pe termen lung așteptările, neliniștile sau speranțele pacienților. Calitatea vieții pacientului este influențată nu doar de boala ca atare, ci și de felul în care ea este manageriată la nivel emoțional, de suportul medicilor, al familiei, al grupului de prieteni.

Sunt tot mai numeroase studiile privind copiii cu autism, ADHD sau tulburare bipolară, cuprinzând opinii controversate asupra diagnosticului și terapiei.

Cancerul de sân este cea mai frecventă tumoră malignă întâlnită la femei, cu mortalitate și morbiditate în continuă creștere, chiar dacă în ultimii ani s-au înregistrat progrese remarcabile în stabilirea diagnosticului și în conduita terapeutică. Există o preocupare continuă în sensul depistării precoce a cancerului mamar și a dezvoltării unor modalități eficiente de tratament care să ducă la un declin al deceselor și la o îmbunătățire a calității vieții în cazul femeilor care luptă cu această boală.

Adicția este o boală complexă, care are la bază modificări chimice la nivelul receptorilor neurologici. Dependența poate fi de lungă durată și adesea poate conduce la comportamente nocive, de multe ori auto-distructive. Renunțarea la obiectul adicției depinde în special de voință sau de o motivație puternică (Oprea, 2014). Adictologia este o știință multidisciplinară care s-a impus în peste 10 ani de existență, în multe dintre statele lumii, ca și disciplină medicală de sine stătătoare și are drept scop includerea în aria sa de competență atât a perspectivelor teoretice, cât și a celor clinice ale dependențelor de toate tipurile.

„La începutul secolului XXI, boala inflamatorie intestinală (BII) a devenit o boală globală

cu incidență accelerată în țările nou industrializate ale căror societăți au devenit mai occidentale. Deși incidența se stabilizează în țările vestice, sarcina rămâne ridicată, prevalența depășind 0,3%” (Ng SC, Shi HY, Hamidi N, et al. 2018). Boala inflamatorie a intestinului (BII) cuprinde două boli principale: Colita ulcerativă sau Rectocolita ulcero hemoragică (CU sau RCUH) și boala Crohn (CD). În situațiile rare în care pacienții nu pot fi clasificați în una din aceste două categorii,

patologia este numită colită nedeterminată. Etiologia bolilor inflamatorii intestinale cronice rămâne incomplet elucidată, fiind incriminați factorii de mediu, o serie de variante genetice susceptibile, flora intestinală (microbiota intestinală) modificată calitativ sau cantitativ, răspunsul imun modificat etc. Până în prezent, nici un tratament nu este complet curativ (Ciurezu, Lupu și Oteanu, 2009; de Souza și Fiocchi 2016).

Deși a fost suspectată o legătură între factorii psihologici, pe de o parte, și debutul și exacerbarea BII, pe de altă parte, acest fapt nu a fost clar stabilit. Meta-analiza efectuată de Schoultz și colab. la studiile relevante până în noiembrie 2012 nu a fost găsit un consens în ceea ce privește impactul asupra variabilelor psihologice, cum ar fi anxietatea, agresiunea, evenimentele de viață majore, stresul (financiar profesional, familial) mecanismele de coping, personalitate, calitatea vieții (Schoultz, Atherton, Hubbard et al, 2013). Diferența dintre rezultate se datorează mai multor motive cum ar fi: măsurători privind activitatea bolii cu chestionare diferite, analiza nediferențiată a CU și BC, metodologii diferite, stadiul activității bolii, definiția diferită a stresului (cronică, acută) (Sajadinejad, Asgari, Molavi et al. 2012)

Migrația, implicit și migrația de muncă, este un fenomen antropologic. În condițiile globalizante actuale aceasta se prezintă sub forme noi grație creșterii mobilității teritoriale, extinderii accesului la informație, diversificării modurilor de comunicare, ștergerii unor limite și diferențe interculturale. În acest context, diversitatea și ritmul rapid al schimbărilor provoacă capacitatea de adaptare la noile realități și generează noi forme de evoluție a stilului de viață. Adolescenții reprezintă generația ce va fi investită să managerieze consecințele acestor schimbări, astfel încât se impune crearea de capacități și competențe adecvate. Deși migrația de muncă este motivată îndeosebi financiar, experiența multiculturalității este mult mai complexă fiind filtrată de acordări biologice și culturale ce au amprenta mediului de origine. Experiența migrației prin extinderea diversității culturale, facilitează prinderea părinților în câmpuri sociale transnaționale și crearea de rețele personale transnaționale (Molina, 2012). Această transformare acționează asupra copiilor lor cel puțin la nivel informațional și le schimbă reprezentările mentale astfel încât li se modifică înțelegerea și experiența. Deoarece copii sunt în creștere și dezvoltare, reziliența naturală este foarte activă și reprezintă unul dintre mecanismele de coping util în a face față mai ușor perioadei de separare (Thurber, 1995).

Atlasele antropologice pe provincii și pe țară reprezintă o ilustrare consistentă, competentă a cercetărilor antropologice românești, fiind publicate între 1999-2012 în Editura Academiei, (însă) cantonate (cu rare excepții) îndeosebi pe structura antropologică a populațiilor bazată pe caracteristici antropometrice, hemotipologice și dermatoglice.

În România, transhumanța este asociată drumurilor sezoniere urmate de oierii din Mărginimea Sibiului, prin deplasarea turmelor acestora de la pășunile montane din Carpații Meridionali (pe timp de vară) la locuri de pășunat în câmpie (în Bărăgan, în Moldova, în Banat sau în Podișul Transilvaniei) (pe durata iernii). Încă din Evul Mediu (în secolele XVII-XVIII) oierii sud-transilvăneni au fost desemnați drept *Mărgineni* în legătură cu proveniența lor regională, într-o recunoaștere a specializării lor transhumante trans-carpatică în Țara Românească și Moldova Moldavia (Veress 1927, Prodan 1944, Constantinescu-Mircești 1976,

etc.) Cu deosebire, sătenii români din Jina, Poiana și Tilișca pot fi caracterizați prin a-și fi dezvoltat un ethos distinct al transumanței, în comparație cu cultura populară a multor altor comunități rurale agricole din România (Fochi 1964, Vuia 1964). Alternarea după climă și relief a păstoritului transhumant a fost studiată și sub raportul economiei de piață, cu evidențierea unor aspecte ca antreprenoriatul pastoral, diviziunea muncii dintre oieri și ciobanii lor angajați și orientarea comercială a producției ovine (Prodan 1945, Vuia 1964, Constantin 2004, etc.)

Stadiul experimental actual:

Există o serie de lucrări recente și teze de doctorat privind starea de sănătate, cu precădere starea de nutriție, obezitatea, dezvoltarea fizică, comportamentul adictiv, polimorfisme neurogenetice ș.a. la adolescenți, tineri, adulți, vârstnici, longevivi, studii privind copiii și tinerii cu dizabilități neuromotorii, auditive, vizuale, copii cu boli genetice, cum ar fi hemofilia, thalassemia, SIDA, boala Wilson etc. Antropologi din colectivul proiectului au colaborat sau colaborează la o serie de proiecte, contracte naționale și internaționale (Programul Internațional de Cooperare științifică franco-român, PICS nr. 434, POSDRU 2007-2013 nr.89/1.5/S/59758 și SOP HRD /159/1.5/S/136077, GDRI proiect „Globalization of the food consumption behavior: causes and effects”(2013-2014) between France, Romania, Czech Republic, Bulgaria, Spain and Maroc etc.) .

Cercetările anterioare efectuate în cadrul institutului au arătat că 18,5% dintre tinerii participanți la studiu au consumat cel puțin o dată un drog interzis, procentul fiind apropiat de media europeană înregistrată de 18%, conform ESPAD 2011. În urma studiilor efectuate se remarcă faptul că procentul băieților care au consumat cel puțin o dată un drog interzis este mai mare decât al fetelor (Baciu, 2015, pg. 43-48). Folosirea patologică a internetului duce la dificultatea de a distinge între lumea virtuală și realitate. Majoritatea persoanelor care utilizau în exces internetul și au participat la un studiu realizat de Chamberlain (Chamberlain și colab.,2018) aveau tulburări impulsive/compulsive care le afectau calitatea vieții. Internetul influențează modul de gândire, precum și disponibilitatea de a ne baza pe propriile cunoștințe, din cauza accesului rapid la informații (Ferguson și colab., 2015).

Pentru a determina utilitatea psihoterapiei în gestionarea simptomelor, pentru îmbunătățirea calității vieții pacienților cu IBD, sunt necesare mai multe studii. Cu toate acestea s-a identificat că stresul psiho-emoțional poate avea un rol important în declanșarea și menținerea inflamației mucoaselor (Rada, Andrei, Țieranu et al. 2017b). Până în acest moment în România s-au identificat numai doua studii BII cu o abordare psiho-medicală și acestea fiind doar studii de caz, realizate de o parte din echipa implicată în prezentul studiu (Rada, Andrei, Țieranu et al. 2017a.b). Totodată și în străinătate sunt puține studii privind BII cu o abordare multidisciplinară. Prin acest studiu se va aduce un plus de cunoaștere privind componenta psihologică a BII, corelația dintre aspectele medicale și cele psihologice. Pe baza acestui studiu s-ar putea realiza un plan de psihoterapie, dezvoltare personală cu următoarele principale ținte: îmbunătățirea capacității de face față evenimentelor vitale și situațiilor conflictuale, modificarea structurii psihice de bază pentru a scădea vulnerabilitatea la situații conflictuale în care boala devine manifestă.

În prezent cercetarea științifică în domeniul migrației este fragmentară, ceea ce face dificilă înțelegerea procesului complex al fenomenului în dezvoltarea umană (Bernier et al.,

2014). În acest sens, în proiectele (lucrare de doctorat¹, proiect postdoctoral², contract tip GDRI³) și cercetările anterioare s-au luat în considerare conținuturi bio-culturale și structuri formative, supuse proceselor de transformare globală. Am fost interesați în mod constant de elemente ce sunt la baza unui stil de viață sănătos.

Din studiile efectuate reiese că majoritatea participanților la studiu de ambele genuri sunt în proces de transformare valorică. În lotul nostru de studiu peste 39% dintre părinții copiilor sunt plecați la muncă în străinătate. Se constată o diferențiere între mediul rural și cel urban, în ceea ce constituie structura familiilor din care provin copiii cu părinți migranți. În mediul rural copiii migranților la muncă se află în familii mai numeroase cu 4-5 persoane și cu 2-3 frați, pe când în mediul urbanizat familiile sunt restrânse cu 2-3 persoane, predominând un singur copil. Se remarcă, faptul că în marea lor majoritate părinții plecați oferă sprijin financiar familiilor rămase acasă. Comunicarea părinte-copil este mult mai bună, în mediul rural, în familia lărgită, fapt ce vaforizează și crearea de competențe fiind utilizată tehnică IT. Capacitatea de relaționare și integrare în cultura gazdă, a părinților migranți din mediul rural, cât și a copiilor acestora este și ea superioară celor din mediul urbanizat, aceștia reușind să-și facă și să-și mențină legături de prietenie cu persoane din cultura țării gazdă (Borosanu și colab., 2016).

La bazele de date utilizate în Atlase se adaugă prelucrări parțiale privind caracteristici morfologice, antropometrice, dermatoglice, fiziologice, biochimice, medicale, bio-demografice etc. în populații de copii, adolescenți (inclusiv din grupe vulnerabile, cu dizabilități etc.), adulți și vârstnici, mai ales din Transilvania, Moldova, București etc., precum și date prețioase din expertizele de cercetare a filiației (sute de expertize, peste 100 după 1990) – antropometrice, morfofizionomice detaliate, ereditate multifactorială, aspecte medicale, sociale etc., date prelevate de la subiecți - copii 3-10 ani, adulți 20-40 ani – provenind din toate județele țării etc.

Muzeul de Antropologie „Francisc Rainer” din Cheia este în subordinea administrativă a Muzeului de Științele Naturii Prahova și (prin activitatea responsabilului de temă) sub coordonarea științifică a Institutului de Antropologie „Francisc Rainer” din București. Începând cu anul 2019, Muzeul din Cheia este în curs de organizare a unei arhive de antropologie care va include și documente etnografice și de istorie orală, între care arhiva de documente asupra transumanței din Carpați.

Înființarea unei arhive antropologice în cadrul Muzeului de Antropologie „Francisc Rainer” din Cheia va răspunde, pe de o parte, exigențelor documentare ale Institutului de Antropologie „Francisc Rainer” din București, destinate în principal lucrului cu studenții, organizării unor școli de vară și sesiuni de comunicări și popularizării antropologiei la nivelul publicului larg (dat fiind potențialul turistic al muzeului din Cheia). Pe de altă parte, amplasarea unei arhive despre transumanță în localitatea Cheia coincide cu unul dintre itinerariile istorice ale acestei forme sezoniere de oierit, pe ruta Sibiu – Brașov – Cheia – Valea Teleajănelui.

¹ Borosanu, Adriana, 2013, *Anthropological perspectives on sleep (typology), personality during wakefulness, sleep and dreaming*. Teză de doctorat (manuscris), susținută în cadrul Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”, Academia Română.

² Borosanu Adriana. (2015). *Aspecte antropologice ale unor repere bio-culturale în perioada de tranziție socio-economică în satul românesc; influențele ale modelelor culturale vest-europene*. Editura Muzeul Literaturii Române, ISBN 978-973-167-294-6

³ Contract tip GDRI – CNRS, Franța/Academia Română/2012-2016: *Mondialisation des comportements alimentaires: ses effets, des solutions*; (Coordonator pentru Romania Dr. Cristiana Glavce)

Metodologie:

Studiile vor fi calitative si cantitative. Instrumentele de cercetare care vor fi utilizate, conform practicii antropologice sunt: chestionarele de evaluare medicală și psiho-socială, investigații clinice medicale și psihologice, interviurile, măsurătorile antropometrice etc, respectându-se normele de etică ale cercetării științifice. Rezultatele cantitative vor fi prelucrate statistic.

Rezultate scontate:

- stabilirea corelațiilor între bolile de "confort" cu: nivelul socio-cultural și economic; caracteristicile de gen și vârstă, stilul de viață (comportamente alimentare, activitate fizică/sedentarism, consum de alcool și tutun), păstrarea sau abandonul alimentației tradiționale în familie, influența mediului de socializare primară, a instituțiilor educaționale și mass-mediei, auto-evaluarea imaginii corporale, stima de sine;
- identificarea unor comportamente alimentare specifice anumitor afecțiuni și a modului în care au fost adaptate de către cei afectați la stilul lor de viață;
- identificarea nevoilor specifice ale grupurilor tinta, cu evidențierea variabilitatii si dimorfismului sexual;
- diseminarea informațiilor despre impactul tulburărilor de alimentație asupra stării de sănătate;
- evidențierea comportamentelor specifice dezvoltate de indivizi cu diferite afecțiuni (obezitate, autism, carcinom, varsta a treia, persoane cu dizabilitati, etc.);
- stabilirea unor strategii eficiente de prevenire și control al bolilor "de confort";
- elaborarea și aplicarea unui program integrat, care să conțină măsuri de prevenire, intervenție și reinsertie socială a dependenților;
- evaluarea medicală și psihologică a unui eșantion de pacienți diagnosticați cu boală inflamatorie intestinală pentru a identifica strategii de prevenție, tratament și remisuni prelungite;
- studierea diverselor aspecte medicale de actualitate cu implicații antropologice;
- evidențierea influenței factorilor din stilul de viață asupra apariției tulburării afective unipolare.
- o apreciere argumentată științific, obiectiv, a situației românilor în spațiul european și universal;
- extinderea cercetărilor de psiho-genetică prin studii asociative dintre polimorfisme ale neurogenelor și caracteristici psiho-emoționale și comportamentale în luarea deciziilor de risc (teste computerizate);
- colectarea de date asupra unor polimorfisme genetice relevante pentru originea populațiilor din România.
- formularea de concluzii și recomandări care să permită factorilor decizionali să reevalueze și să îmbunătățească programele și strategiile naționale privind aspectele medicale și bio-psiho-sociale vizate de studiile din cadrul acestui program.

Modul de valorificare a rezultatelor:

- lucrări în reviste de specialitate din țară și din străinătate;
- participarea la conferințe, congrese naționale și internaționale.

Durata: 2019-2021.

Bibliografie:

- Aamodt G, Bengtson MB, Vatn Morten H, Can temperature explain the latitudinal gradient of ulcerative colitis? Cohort of Norway. *BMC Public Health*. 2013, 13-530, doi:10.1186/1471-2458-13-530.
- Agnieszka Kulik (2011). Emotional Intelligence and Cumulative Fatigue in Adolescence. *Polish Journal of Applied Psychology*, vol. 9(1), 7–20
- Arends-Tóth, J. V.; Van de Vijver, F.J.R. (2008). Family relationships among immigrants and majority members in the Netherlands: The role of acculturation. *Applied Psychology: An International Review*, 57:466-487.
- Baltes, P. B., & Baltes, M. M. (1990). Psychological perspectives on successful aging: The model of selective optimization with compensation. In P. B. Baltes & M. M. Baltes (Eds.), *Successful aging: Perspectives from the behavioral sciences* (pp. 1–34). New York: Cambridge University Press
- Bădulescu, F. (2007). *Patologia malignă a glandei mamare* Ed. Medicală.
- Bălăceanu Stolnici Constantin, Papari Cristian Adrian, Papari Aurel, Cozaru Georgeta Camelia, Iamandescu Ioan-Bradul, *Tentație și dependență*, Editura Fundației "Andrei Șaguna" Constanța, 2012;
- Berghofer A., Pischon T., Reinhold Th., Apovian C., Sharma A., Willich S., *Obesity prevalence from a European perspective: a systematic review*. *BMC Public Health* 2008, 8:
- Bennett, M.J. (2009). Cultivating intercultural competence: A Process Perspective. In *The SAGE Handbook of Intercultural Competence*:121-140, edited by Deardorff (Thousand Oaks, CA: SAGE).
- Bernier, Annie; Matte-Gagné, Céilia; Bouvette-Turcot, Andrée-Anne. (2014). Examining the interface of children's sleep, executive functioning, and caregiving relationships: A plea against silos in the study of biology, cognition, and relationships. *Current Directions in Psychological Science*, 23 (4):284-289.
- Berry, J.W. (1997). Immigration, acculturation and adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 46:5-68.
- Brajević-Gizdić I, Mulić R, Pletikosa M, Kljajić Z., *Self-Perceptions of Drugs Abusers and Addicts and Investigators' Perceptions of Etiological Factors of Psychoactive Drug Addiction*. In: *Coll. Antropol.* 33 (2009) 1: p. 225-231.
- Bucur, Corneliu (1978). „Direcții ale demografiei istorice românești: transhumanța pastorală”, *Revista de Istorie*.
- Cash, T. (ed.) (2012) *Encyclopedia of Body Image and Human Appearance*. p. 128–34. Elsevier.
- Chamberlain SR, Ioannidis K., Grant JE. The impact of comorbid impulsive/compulsive disorders in problematic Internet use. *Journal of Behavioral Addictions*. 2018; 7(2): 269–275 <https://doi.org/10.1556/2006.7.2018.30>.

- Chang, C.-W., Wong, J.-M., Tung, C.-C., Shih, I.-L., Wang, H.-Y., & Wei, S.-C.. Intestinal Stricture in Crohn's Disease. *Intestinal Research*, 2015, 13(1): 19-26, <http://doi.org/10.5217/ir.2015.13.1.19>.
- Cheta D, Dragomir A. *The negative lifestyle and contemporary diseases*. Jurnalul Roman de Diabet, Nutritie si Boli Metabolice (2008), vol.15 (1), 1-3
- Choi B, Hunter D, Tsou W, Sainsbury P. *Diseases of comfort: primary cause of death in the 22nd century*. J Epidemiol Community Health, 59:1030-1034, 2005
- Ciurezu AR, Lupu LD, Olteanu D, Aspecte actuale în boala crohn. Romanian Medical Journal, 2009, 56(1): 7-14.
- Collins S, Stress and the gastrointestinal tract IV: modulation of intestinal inflammation by stress: basic mechanisms and clinical relevance. Am J Physiol Gastrointest Liver Physiol, 2001, 280(3): G315-318.
- de Souza HS, Fiocchi C, Immunopathogenesis of IBD: current state of the art. Nat Rev Gastroenterol Hepatol. 2016, 13(1): 13-27, doi: 10.1038/nrgastro.2015.186. Epub
- Densusianu, Ovid (1913). *Viața păstorească în poezia noastră populară*, București.
- Dumitrescu, Dana. (2003). Reîntoarcere în Europa și nu integrare. În "Visible, mais pas nombreux..." Les circulations migratoires roumain. Edition de la (Fondation) Maison des sciences de l'homme p.2-23.
- Ferguson AM, McLean D, Risko EF. Answers at your fingertips: Access to the Internet influences willingness to answer questions. Consciousness and Cognition. 2015; 37: 91–102 doi 10.1016%2Fj.concog.2015.08.008.
- Fochi, Adrian (1964). *Miorița. Tipologie, circulație, geneză, texte*, Editura Academiei,
- Furnham, A. (1997). Culture Shock, Homesickness and Adaptation to a Foreign Culture. In M. van Tilburg, & A.J.J.M. Vingerhoets (Eds.), Psychological aspects of geographical moves: Homesickness and acculturation stress. (p. 35-47). Tilburg: Tilburg University Press.
- Georgescu D, Moldovan A.M, Cicu G. Ghid de prevenire a consumului de droguri în rândul adolescenților și tinerilor. București; 2007; ISBN: 978-973-1857-35-0: p. 10, 16;
- Gheorghe C., Pascu O., Gheorghe L., Iacob R., Dumitru E., Tantau M., Vadan R., Goldis A., Balan G., Iacob,S., Dobru D., Saftoiu A., Epidemiology of inflammatory bowel disease in adults who refer to gastroenterology care in Romania: A multicentre study, European Journal of Gastroenterology and Hepatology, 2004, 16 (11): 1153-1159.
- Gnaukali Enrico, 2017, Înapoi la normalitate. De ce copiii sănătoși sunt greșit diagnosticați cu ADHD, autism sau tulburare bipolară, Ed. Trei, București;
- Guo, L., et al. (2014). Correlation between estrogen receptor β expression and the curative effect of endocrine therapy in breast cancer patients. Exp Ther Med. 2014 Jun;7(6): 1568-1572.
- Ispas Al. T., Oana Laura Stroică, Adin-Daniel Robe, 2016, Lexicon de anatomie a omului. Etimologia termenilor anatomici, Ed. Medicală Callist, București;
- Kuboki T., Namura S., Ide M., Suematsu H., Araki S., Epidemiological Data on Anorexia Nervosa in Japan, Psychiatry Research, nr. 62, 1996.
- Lohman TG. *Anthropometric standardization reference manual*. Champaign, IL: Human Kinetics, 1988:28–80
- Marino C, Mazzeri E, Caselli G, Vieno A, Spada MM. Motives to use Facebook and problematic Facebook use in adolescents. Journal of Behavioral Addictions.2018; 7(2): 276–

283 <https://doi.org/10.1556/2006.7.2018.32>.

- McLaren L: *Socioeconomic status and obesity*. *Epidemiol Rev* 29:29-48, 2007
- Mitchison Deborah, Hay J. Phillipa, The epidemiology of eating disorders: genetic, environmental, and societal factors, 2014, *Clin Epidemiol*, Vol 6, 89–97.
- Ng SC, Shi HY, Hamidi N, et al. Worldwide incidence and prevalence of inflammatory bowel disease in the 21st century: a systematic review of population-based studies. *Lancet*, 2018, 390: 2769.
- Orbach Susie, 2018, Corpuri. Regândirea legăturii dintre minte și corp, Editura Trei, col. Psihologia pentru toți, București;
- Peper E, Harvey R. Digital Addiction: Increased Loneliness, Anxiety, and Depression. *NeuroRegulation*. 2018; Vol. 5(1):3–8 doi:10.15540/nr.5.1.3.
- Prodan, David (1944). *Teoria imigrației românilor din principatele române în Transilvania în veacul al XVIII-lea*, Cluj-Napoca.
- Rădulescu Sorin M., Dâmboeanu Cristina, *Sociologia consumului și abuzului de droguri*, Ed. Lumina Lex, 2006;
- Sajadinejad MS, Asgari K, Molavi H, Kalantari M, Adibi P, Psychological Issues in Inflammatory Bowel Disease: An Overview, *Gastroenterology Research and Practice*, 2012, doi:10.1155/2012/106502.
- Sansone A.Randy , Lam Charlene , Wiederman W. Michael , Being bullied in childhood: correlations with borderline personality in adulthood, 2010, *Comprehensive Psychiatry*, Vol 51, Issue 5, 458–461.
- Schachner, M.K., van de Vijver, F., Noack, P. (2014). Characteristics of the country of origin and immigrant children's psychological and sociocultural school adjustment. In *Toward sustainable development through nurturing diversity:47-64*, edited by L. T. B. Jackson, D. Meiring, F. J. R. van de Vijver, E. Idemudia, W. K. Gabrenya, Jr. (International Association for Cross-Cultural Psychology).
- Schoultz M, Atherton I, Hubbard G, Watson AJM, Assessment of causal link between psychological factors and symptom exacerbation in inflammatory bowel disease: a protocol for systematic review of prospective cohort studies. *Systematic Reviews*. 2013, 2:8 DOI: 10.1186/2046-4053-2-8.
- Serge Brand, Roumen Kirov. (2011). Sleep and its importance in adolescence and in common adolescent somatic and psychiatric conditions- Review. *International Journal of General Medicine*. Vol:4 425–442
- Sobal J. *Food system globalization, eating transformations, and nutrient transitions*. In Grew, R, ed. *Food in global history*. Boulder, CO: Westview Press. 1999.
- Treasure Janet, Corfield Freya, Cardi Valentina, A Three-phase Model of the Social Emotional Functioning in Eating Disorders, 2012, *European Eating Disorders Review*, Vol. 20, Issue 6, 431–438.
- Veress, Andrei (1927). *Păstoritul ardelenilor în Moldova și Țara Românească (până la 1821)*, București.
- Vuia, Romulus (1964). *Tipuri de păstorit la români*, Editura Academiei, București.

Selecție de lucrări proprii publicate în tematică:

- Alexandru, M. Politici de armonizare legislativă privind prevenirea și combaterea consumului de droguri în România și Uniunea Europeană - Studiu comparativ, *Revista de Asistență Socială*. 2006 (1): 41-45.
- Alexandru, M. Importanța consilierii familiei consumatorului de drog pentru depășirea situației de criză [The importance of counselling the family of drug consumer in order to overcome the crisis situation], *Revista de Asistență Socială*. 2007 (1-2): 90-97.
- Baci, Adina Brîndușa, *Drug Use – A Medical, Anthropological and Psychosocial Phenomenon*, ISBN 978-3-8440-5001-1, Edit. Shaker Verlag, Aachen 2017, Germany, pag. 79-95
- Baci, Adina, Pungă, Antoaneta, *Ethical implications of a quantitative study that analyzes the drug consumers from a Bucharest neighborhood*, Romanian Journal of Legal Medicine [25], Vol. XXV, No 1, March 2017, p. 113-119, DOI: 10.4323/rjlm.2017.113, <http://www.rjlm.ro/index.php/arhiv/546>, ISSN 1221-8618 (print), ISSN 1844-8585 (online).
- Baci, Adina, *Aspecte antropologice privind influența drogurilor asupra tinerilor în societatea modernă*, Antropologie și societate. Colecția „Zilele Francisc I. Rainer”, vol. 7, Ed. „ASTRA Museum”, Sibiu, 2015, pg. 43-48, coordonatori: Andrei Kozma, Cristiana Glavce, ISBN: 978-606-733-066-3.
- Baci, Adina, *Anthropo-medical correlations regarding the alcohol consumption among teenagers*, Proceedings of the Romanian Academy, Series B, 2014, 16(3), p. 143–154, Edit. Academiei Române (Publishing House of the Romanian Academy), ISSN: 1454-8267.
- Baci, Adina, Anthropological-medical aspects of feeding behavior of children in modern society, Review of Global Medicine and Healthcare Research (RGMHR), Vol. 2 No. 1, pag. 79-99, 2011, ISSN 1986-5872, <http://iomcworld.com/rgmhr/v02-n01.htm>
- Bălăceanu-Stolnici, C., Glavce C., Berescu M., Borosanu A. (2010). Antropologia între știință și cultură. Editura Prouniversitaria. București;
- Bălăceanu-Stolnici C., Borosanu A., Berescu M. (2006). De la neurobiologie la neuropsihologie. Ed. Andrei Șaguna, Constanța. ISBN : (10) 973-732-040-9;
- Constantin Bălăceanu-Stolnici, Lăcrămioara Petre (Mureșan), *Concepții și tradiții despre alimentație în cultura popoarelor*, în vol. Natura și Omul, Ed. Bioedit, Ploiești, 2007, pag. 5-11
- Borosanu Adriana. (2015). Aspecte antropologice ale unor repere bio-culturale în perioada de tranziție socio-economică în satul românesc; influențele ale modelelor culturale vest-europene. Editura Muzeul Literaturii Române, ISBN 978-973-167-294-6 <http://www.cesindcultura.acad.ro/index.php/postdoctoranzi-rezultate/s>
- Borosanu, A. (2015). Repere bioculturale ce mediază procesul de aculturație în context românesc/Biocultural landmarks mediating the acculturation process in Romanian context. Revista "Caiete Critice", FNSA, nr. 9(335), pp. 74-80 (ISSN 1220-6350 și ISSN on-line 2285-5041) <http://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/>
- Borosanu, A., Glavce, C. (2014). Aspects du sommeil chez les adolescents. În Mondialisation des comportements alimentaires et facteurs de risques pour l'obésité et le diabète, Simel Press Ed. (ISBN: 978-619-183-014-5), Sofia, p.174-188;
- M. Șt. Ciuhuta, Baci, Adina, Luca, Eleonora, *Date asupra corpolenței școlarilor bucureșteni rezultate dintr-un studiu longitudinal*, Antropologie și interdisciplinaritate.

- Colecția „Zilele Francisc I. Rainer, Ed. Niculescu, București, 2013 pg. 90-95, coordonatori: Andrei Kozma, Cristiana Glavce, Constatin Bălăceanu-Stolnici, ISBN: 978-973-748-744-5.
- Ciurea T., Gheonea Dan Ionuț, Boala Crohn în Tehnici moderne de diagnostic și tratament în patologia organică a intestinului subțire sub redacția Cristin Vere, Editura Medicală Universitară Craiova, 2010, 77-91, ISBN: 978-973-106-175-7.
 - Constantin, Marin (2004), “Capitalism and Transhumance. A Comparison of Three Pastoral Market-Types in Europe (1950-2000)”, New Europe College Yearbook, București, 2004, pp. 55-116.
 - Constantin, Marin (2013 a). Etnografia satului transilvănean Tilișca. Monografism și holism în antropologia culturală a unei comunități pastorale românești, Editura Etnologică, București.
 - David-Rus Richard, *Explications disciplinaires et anthropologiques dans l'étude d'obésité*, în „Mondialisation des comportements alimentaires et facteurs de risques pour l'obésité et le diabète”, Simel Press Edt (ISBN: 978-954-2918-64-6)., Sofia 2012, pg.93-102
 - David-Rus R., Borosanu A., Popescu-Spineni D., Neagu A., Glavce C. (2016). Quelques techniques statistiques utilisées dans le projet GDRI (données roumaines). Colloque International Comportements Alimentaires et Mondialisation Etat Effets et Enjeux, Marrakech, 27 - 28 Octobre. Pg.89
 - Frisher, M, Crome, I, Martino, O, Bashford J & Croft P. Epidemiology Of Drug Misuse And Psychiatric Comorbidity In Primary Care in (S McGregor Ed) Responding To Drugs Misuse: Research And Policy Priorities In Health And Social Care. Routledge, 2010
 - Frisher M, Martino O, Crome I, Croft P. Incidence of Psychoses Among Drug Dependent Patients In Primary Care With No Psychiatric History. European Journal of Psychiatry 2013; 27(4):240-247.
 - Gheonea Dan Ionuț, Boli inflamatorii intestinale cornice în Medicină internă - Gastroenterologie S. Cazacu, D. Gheonea, T. Ciurea, I. Rogoveanu, A. Săftoiu, C. Vere. Editura Medicală Universitară Craiova, 2015, 183-195, ISBN 978-973-106-245-7.
 - Glavce Cristiana, Radu Elena, Sima Anca, Ionescu-Târgoviște Constantin, Milici Nicoleta, Popa Ion, *Obezitatea din perspectivă antropologică*. „Acta diabetologica romana” vol.33 :1-352, 2007, pg. 104-106.
 - C. Glavce, D. Sandu, N. Milici, F. Roville-Sausse, L. Apăvăloae, Cristina Stan, Ion Popa, *L'évolution de la corpulence chez les enfants et les adolescents dans les derniers 15 ans en Bucarest*, Biometrie Humaine et Anthropologie, T. 24, nr.3-4, 2007, pg.209-220.
 - Glavce C., Borosanu A., David-Rus R. (2015). A study on adolescents' perception of the family's food sources from two cities in South Romania. Annuaire Roumain D'Anthropologie. Tome 52: 55-68
 - Glavce C., Milici N., Rovillé-Sausse F., Iancu E., 2011. Mondialisation du comportement alimentaire et l'obésité, în Mondialisation du comportement alimentaire et l'obésité, Ed. Academiei Române, 2011, pg.17-33;
 - Glavce C., Cucu D., Rus R. (1995). Studiul nivelului de dezvoltare fizica si psihica a unui grup de copii marocani in functie de gradul de urbanizare si mediul socio-economic. St. Cerc. Antropol. vol. 32, p. 75-82.

- Ionică Consuel Severus, 2013, *Variabilitate culturală și variabilitate genetică într-un eșantion reprezentativ de români în context populațional global și european – dimensiuni culturale Hofstede-iene în relație cu polimorfismul genetic al transportorului de serotonină (5-HTT)*, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, col. AULA MAGNA, București. (196 pagini).
- Eleonora Luca, C. Vulpe, Monica Petrescu, M.Șt. Ciuhuța, N. Leasevici, *Caractéristiques morphologiques et pigmentaires des certains adultes de Roumanie*, 2014, *Ann. Roum. Anthropol.*, T51, pp. 53-64:
- Eleonora Luca, C. Vulpe, Monica Petrescu, M. Șt. Ciuhuța, 2017, *Antropometria mâinii și urechii la populația adultă din zona Bran-Brașov*, vol. A. Kozma, C. Glavce, C. Bălăceanu-Stolnici (coord.), “Antropologie și educație”, col. Zilele Rainer, pp. 419-426.
- Milici Nicoleta, Rovillé-Sausse Françoise, *Body dissatisfaction and body image avoidance behaviors among adolescents* în vol. “Poblaciones Humanas, Genética, Ambiente y Alimentación”, editori María del Pilar Montero López et alii. 1ª Edición, Madrid, 2016, p. 486-497 (ISBN: 978-84-617-4098-7).
- Milici Nicoleta, *Comportements alimentaires désordonnés* in vol. "Mondialisation des comportements alimentaires et facteurs de risques pour l'obésité et le diabète", Simel Press Edt, Sofia, 2016; pg.36-49 (ISBN: 978-619-183-042-8)
- Neagu Alexandra, *Les pressions liées a l'apparence et la gestion du poids dans un échantillon des adolescents de Bucarest* în volumul al 3-lea "Mondialisation des comportements alimentaires et facteurs de risques pour l'obésité et le diabète", Simel Press Edt, Sofia, 2016, pg.81-92 (ISBN: 978-619-183-042-8)
- Alexandra Neagu, Nicoleta Milici, *Auto-evaluarea aspectului fizic în rândul unui lot de liceeni din București*, Colectia "Zilele Rainer" vol.IX "Antropologie și spiritualitate", Ed. Academiei Române, București, 2016, pg.358-366 (coord. A. Kozma, Cristiana Glavce, C. Bălăceanu-Stolnici) (ISBN 978-973-27-2720-1).
- Neagu Alexandra, Milici Nicoleta, Borosanu Adriana, Glavce Cristiana, *L'image du corps et les influences de l'environnement psychosocial sur des adolescents*, în „Mondialisation des comportements alimentaires et facteurs de risques pour l'obésité et le diabète”, Simel Press Edt., Sofia 2014, pg. 23-36, (ISBN 978-619-183-014-5)
- Necula, C., *Adicția, o percepție teologică a educației voinței*, Revista Adictologia Volume 1, Issue, ISSN 2392 –6171, Iulie, 2014, București, p.10.
- Negreanu L, Bataga S, Cijevschi Prelipcean C, Dobru D, Diculescu M, Dumitru E, Gheonea DI, Gheorghe L, Gheorghe C, Goldis A, Mateescu BR, Tantau M, Trifan A. Excellence centers in inflammatory bowel disease in Romania: a measure of the quality of care. *J Gastrointestin Liver Dis.* 2014 Sep; 23(3):333-337. doi: 10.15403/jgld.2014.1121.233.ln1. (<http://www.jgld.ro/2014/3/20.html>)
- Oprea S, *Addiction: approaches and perspectives in modern society*, Symposium international interdisciplinaire La Nature et l'Homme “Provocations contemporaines dans la relation homme-nature”, abstract, ISSN 2392 – 7178 ISSN-L 2392 – 7178; 2014: Oct. 15-17; Sinaia,Romania. *Edit. Bioedit; p. 103.*
- Oprea S, Ilescu R, Georgescu (Vișan) M., *Drug use and its consequences on health*, Symposium international interdisciplinaire La Nature et l'Homme “Provocations contemporaines dans la relation homme-nature”, abstract, ISSN 2392 – 7178 ISSN-L 2392 – 7178; 2014: Oct. 15-17; Sinaia,Romania. *Edit. Bioedit; p. 104.*

- Lăcrămioara Petre, Cristina Maria Nedelcu, *Evidenced based intervention for children with autism: Pivotal Response Treatment*, Romanian Journal of Child and Adolescent Psychiatry, 2015, 2(4), ISSN 2360-185X, indexat Index Copernicus, Global Impact Factor, DRJI, <http://globalimpactfactor.com/romanian-journal-of-child-and-adolescent-psychiatry/>
- Monica Petrescu, *Facteurs de risque associés au cancer du sein*, Symposium international interdisciplinaire «La Nature et l'Homme», XXVI-e édition «Nature – homme – alimentation», Musée Départemental des Sciences Naturelles Prahova, Ploiești, 22-24 octobre, 2015, Ed. Bioedit, Ploiești, ISSN 2392 – 7178, pp. 131-132.
- Popescu-Spineni Dana, Milici Nicoleta, Rovillé-Sausse Françoise, Glavce Cristiana, *La qualité de l'alimentation et la corporalité chez les adolescents de Bucarest*, în „Mondialisation des comportements alimentaires et facteurs de risques pour l'obésité et le diabète”, Simel Press Edt., Sofia 2014, pg.70-86, (ISBN 978-619-183-014-5)
- Rada, Cornelia, Baciu, Adina, *Aspecte ale fumatului la tinerii din principalele centre universitare ale României/ Smoking behavior among young people from main Romanian university centers*, Simpozionul internațional interdisciplinar *Natura și Omul*, ediția a XXVI-a, „Natură – om - alimentație”/Symposium international interdisciplinaire La Nature et l'Homme „Nature – homme – alimentation”, 22-24 octombrie 2015, Ploiești, ISSN 2392 – 7178 ISSN-L 2392 – 7178, Edit. Bioedit, rezumat, pag. 79-80/135-136.
- Rada Cornelia, Andrei M., Țieranu C., Ispas A.T., Diaconu C.C., Baciu A. *Ulcerative Colitis - Psychosocial Factors Involved*, International Journal of Medical Research & Health Sciences, 2017, 6 (4): 27–35 <http://www.ijmrhs.com/medical-research/ulcerative-colitis-psychosocial-factors-involved.pdf>, ISSN 2319-5886.
- Rada Cornelia, Andrei M., Țieranu C., Ispas A.T., Diaconu C.C., *Crohn's disease – psychosocial factors involved. Case study*, Rev. Psih., 2017, 63(1): pp. 7–19, Editura Academiei, București, ISSN 0034-8759.
- Rada Cornelia, Ispas Alexandru Teodor, *Alcohol consumption and accentuated personality traits among young adults in Romania: a cross-sectional study*, Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy. 2016, 11:36 DOI: 10.1186/s13011-016-0080-3, <<http://www.substanceabusepolicy.com/content/11/1/36>> ISSN: 1747-597X.
- Rada Cornelia, *Latent Class Analysis Approach for the Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scale IV Among Young People From Romania: The First Step for Validation*, Journal of Family Issues, 2017, 39(6):1598-1615 <<http://dx.doi.org/10.1177/0192513x17714508>>, eISSN: 15525481, ISSN: 0192513X
- Robe, Adin-Daniel, Baciu, Adina, *Aspecte ale relației medic-pacient în cazul unui pacient necompliant, diagnosticat cu schizofrenie. influențe ale consumului de droguri*, volumul cu lucrările Simpozionului Internațional de comunicări științifice „Doctor Mioara Mincu”, ediția a IV^a cu tema *Tradițional și modern în medicină și farmacie*, Colecția Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila”, Editura Fundației Umaniste Dr. Mioara Mincu, București, 2018, ISBN 978-606-94220-1-4, pag. 83-93, coordonator colecție Prof. univ. Dr. Alexandru Ioan Mincu. Colecție nouă 5.
- Roville-Sausse F., Glavce C. (2007). *Dynamique des comportements et état nutritionnel des adolescents roumains: développement d'un programme de coopération scientifique franco-roumaine*, Ann. Roum. d'Anthropol., T. 43-44, Editura Academiei Române, 2007,

- Roville-Sausse F., Glavce C. (2003). Comportements alimentaires et surpoids des enfants (l'exemple particulier des enfants maghrébins pour un problème général de santé publique). Ann. Roum.Anthropol., 40, Ed. Academiei Romane, p. 45-52.
- Stan C., Glavce C., Sandu D., Roville-Sausse F., L'influence des conditions socio-economiques de la famille concernant l'alimentation des enfants et des adolescents de Roumanie, "Biometrie humaine et anthropologie", T. 25, nr.3-4, 2007, p. 223-229
- Cristina Stan, *Adolescent's self-esteem and diets*, Natura și omul, ed. XXVI, Natură-Om-Alimentație, Ploiești, 22-24 oct. 2015, cu rezumat Ed. Bioedit, ISSN 2392-7178.
- Tănăsescu D., Glavce C., Roville-Sausse F., Monneuse M.O., Milici N.. *Modèles de comportement alimentaire des enfants et des adolescents de Bucarest*. Biom. Hum.et Anthropol., 2009, 3-4 :137-147 (cotată ISI)
- Suzana Turcu, 2016, *Aspecte ale suportului intergenerațional în studiile actuale ale îmbătrânirii*, vol. A. Kozma, C. Glavce, C. Bălăceanu-Stolnici (coord.), "Antropologie și spiritualitate", col. Zilele Rainer, Ed. Academiei Române, pp. 379-383;
- Tieranu C, Gigea C. RDW as a novel marker of disease activity in Crohn's disease: testing a hypothesis in an IBD tertiary care center in Romania. Res Sci Today. 2014, Supplement:100–107.
- Tieranu C, Manuc T, Dobre M, Milanese E, Plesea I-E, Tieranu E, et al. Gene expression profile of endoscopically active and inactive Ulcerative Colitis: preliminary data. Rom J Morphol Embriol, 2017, 4(58):1301–1307.
- C.Vulpe, Eleonora Luca, Monica Petrescu, *Les principales structures dermatoglyphiques chez la population roumaine*, Annuaire Roumain D'Anthropologie, Ed. Academiei Române, T.47, 2010, pp.57-68.
- Corneliu Vulpe, Nicolae Mirițoiu, Eleonora Luca, Monica Petrescu, *Continuarea cercetărilor începute de Fr.I.Rainer cu privire la structura antropologică a populațiilor vechi*, în vol. ANTROPOLOGIE SI BIODIVERSITATE, col.Zilele Rainer, Ed. NICULESCU, București, 2011, pp. 457-470.
- C. Vulpe, Eleonora Luca, Monica Petrescu, Répartition du facteur RH dans la population roumaine, 2015, Ann. Roum. Anthropol., T52, pp. 33-40.
- Zugravu CA, Nițu G., Tarcea M, Pârnu M, Rada Cornelia, *Smoking or quitting, this is the question !*, TheEuropean Public Health Conference 2010 Amsterdam conference from 10 to 13 November 2010, EJPH, Volume 20, Supplement 1, p. 213, <http://eurpub.oxfordjournals.org/content/20/suppl_1/6.full.pdf+html> factor de impact 2, 267; Online ISSN 1464-360X - Print ISSN 1101-1262

Fazele și obiectivele Programului 2 pentru anul 2020

PROGRAM 2: „Structura antropologică a populațiilor actuale de pe teritoriul României” antropologie biopsihomedicală			
Coordonator: Dr. Adina Baciu, cercetător științific gradul II			
Faza	Obiective	Activități	Cercetători
Faza 1 Trim I	Reevaluarea obiectivelor și ipotezelor cercetării în raport cu studiile pilot efectuate și ultimele descrieri în domeniu.	documentare aprofundată în problematica abordată; actualizarea bibliografiei cu ultimele noutăți; posibile revizuri ale instrumentelor de lucru.	Colectiv: Dr. Baciu A, CȘ II; Prof.Univ. Dr. Ispas A. T.; Dr. Rada C, CȘ I; Dr. Constantin M, CȘ I;
Faza 2 Trim II	Colectare date teren	efectuare măsurători antropometrice, aplicare chestionare, efectuare interviuri etc); sinteze ale datelor deja existente în IAFR în problematica abordată și elaborare /publicare de lucrări; participarea la manifestari științifice.	Dr. Milici N., CȘ III; Dr. Neagu A. E., CȘ III; Dr. Popescu- Spineni D., CȘ, ½ normă; Dr. Turcu S., CȘ III; Dr. Luca E, CȘ II, ½ normă; Dr. Stan C., CȘ III; Drd. Petrescu M., CS;
Faza 3 Trim III	Constituire baze informatice de date	introducere și prelucrare date de teren cu ajutorul programelor destinate (Excel, SPSS); interpretarea rezultatelor parțiale obținute și verificarea ipotezelor de lucru; elaborarea unor articole sau studii; participarea la manifestari științifice.	Dr. Petre L., CȘ III; Dr. Glavce C, CȘ I; Dr. Borosanu A., CȘ III, ½ normă; Dr. David- Rus R., CȘ III; Dr. Ionică C., CȘ III; Constantin Iuliana, as. cerc. st. medii; Fulga Ioana, as. cerc. st. medii; Mihaela Pavel, as. cerc. st. medii.
Faza 4 Trim IV	Constituire baze informatice de date	informaticizare și procesare date de teren; analiza rezultatelor pentru fiecare direcție de studiu în cadrul programului; diseminarea rezultatelor obținute în cadrul unor manifestari științifice.	